27րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7420 — 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1910 — ՇԱԲԱԹ — 1 Octobre 1910 — 27me année — N. 7420

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Գրութիւնք եւ չեն տրուիր
Բաժանորդագրութեան պայմանները տեսնել Դրդ էջը
ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ԳԱԼԱԹԻԱ

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

10 PARAS

صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه
AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple Galata

ԿՈՄՍ ԱԼՊԷՌ ՎԱՆՏԱԼ

ԱՆՀԵՏԱՑԱԾ ՀԱՅԱՍԷՐ ԱԿԱԴԵՄԱԿԱՆԸ

ԼԻՕՆ, 18 ՍԵՊՏ. 1910

Երբ 1896ին Ժընէվ լոյս կը տեսնար «Հայերը և հայասէրները» խորագրին տակ ու «Վերան պլեսորը» (Le vieux de la montagne) ստորագրութեամբ պրոշիւր մը, երբ Հայերը իբր անիշխանական, անհաւատ, տնաստուած ազգ մը կը հռչակուէին Լէմանի ափանց վրայ, ո՞վ կրնայ մեզի ապահովցնել որ Ահմէտ Բիզա մը, և կամ Հանօթօ մը չէ ծածկուած «Վերան պլեսորը» դիմակին տակ... Անդին մարդկային իրաւունքներու օրրանը, Բարիզ, այս պրոշիւրի լոյս տեսնալէն քիչ վերջը, 1897 փետրվար 2ին, կոմս Մէօնի նախագահութեան տակ բողոքի մեծ գօնՃէրանս մը կը կատարուէր, ո՛չ թէ Օսմանեան տէրութեան դէմ, այլ Համիտեան բարբարոս եւ հայաջինջ ռէժիմին դէմ...

Հերոսը անհետացած հայասէրն էր։

«Les Arméniens et la Réforme de la Turquie» համակիրներու մեծ քանակ մը բերաւ մեզի։ Ա.յդ պատմական գիշերն էր որ անուանի պատմաբանը «կարմիր Սուլթան» ստորին տիտղոսով մկրտեց թագակիր ճիւաղը, որ պիտի տարածուէր ապա բոլոր աշխարհի մէջ, նողկանքի հաւասար ընելով արիւնկալ բարեւին...

Սակայն, ըստ իս, իրաւունք չունինք վանտալի պէս մարդասէր սրբոտով օծուած անհատներուն «հրաշալի սէր» տիտղոսը տալ, այսպիսի մարդիկ ամէն դարու մէջ գտնուած են։ Եթէ Պայրընն մեծ ջալդերու ժամանակ ապրած ըլլար, կը կարծէք որ Վենետիկի վանքը այցելելէ վերջ... դէպի Զէյթուն եւ Սասուն չուղղեր քայլերը...կը կարծէք որ Վ. Հիւգոյ իր ղգայուն և միանգամայն ճիւաղային անհեթեթութեամբ գրած ոտանաւոր բանաստեղծութիւններով ոգի չհանէր Ֆրանսան ... այսօր Ցունաստան որո՞ւ կը պարտէր իր ազատութիւնը։

Ուրեմն վանտալ հայասէր մը ըլլալէ առաջ մեծ մարդասէր մըն էր, պաշտպան տկարներու։ Հայերը սակայն պէտք չէ մոռնան իրենց վեհանձն եղերերգուն, ինչ որ պէտք է կատարենք իր գերեզմանին վրայ։ Իր պատմաբանի հանդարտ պերճաբանութեամբ վառուած, գրգռեց Ֆրանսական ցաւերը կը բազմապատկուին. երեք հարիւր յիսուն հազար հերոսները սակայն չեն յուսահատիր. հերոսաբար սառնակոյտներու վրայէն, լեռնամէջերէն կը յառաջանան, ձիւնը միշտ կ'ինայ... Համազգեստները անգոյն, այլանդա՛կ, անհեթեթ բանակ մը խելակորոյս կը վա՛զէ... միակ՛ըպ, միօրինա՛կ պարզութեամբ ձայն մը կը լսես դար մը յետոյ։

—Vive l'Empereur.՝...

Կը սարսռի՞ս սարսափելի մենութեանդ մէջ, ու կը շարունակես դուն ալ բանակին հետ Մոսկուա մտնել... ու ահա գիշեր է։ Ձիւնը մի՛չտ կ'ինայ...քաղաքը կրակի մէջ է. բոցերու ճարճատումը ու ճաթրատցին ջրմբրալը, խելագեղ փախուստը կրակէ ամպերու տակէ, և կը նշմարես վերջապէս բարձրահասակ Մարբէլալ Նէյի ոսկրէրն իր տիրոջ մօտենալը։

—Հո՛ս այլեւս էնալո՛ւ է ինչ որ Պոնապարթի անունը կը կլէ...՝

Ու դար մը վերջ սարսռահարն արցունքով մը կը թռչիս Վանտալի գերեզմանը, պահ մը եւս կը դիտես վիրաւոր Արծիւին խիստ դէմքը, ձիւն էնալը՝... մինչեւ որ դրացի խաժամուժ ամբոխը իրականութեան բերէ քեզ...։

Ա՛ս հոյակապ և փառաւոր դերը հայասէր մըն էր...։

ՕՍԿԱՆ ՀԱՍԱՆԻՍ Ա. ԴՈՒԲՈՒՄՃԵԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆ

ԴՊՐՈՑՆ ՈՒ ՈՒՍՈՒՑԻՉԸ

«ալե ալբերտ ուսաեմ
dass leben süss»
«Աշխատութիւնը կը
խաղցրացնի կեանքը»

Սեպտ 1 և ահա հեռագրեալ վերջ կը գաղեն դպրոցական վերամուտը ծանուցանող մեծաչափ տողաշարմներով ներքոյեալ ազդարարութիւնները։ Վարժարաններն ոմանք կը վերակսին և ոմանք ալ կը սկսին իրենց գործունէութեան։ Ուսումնական Խորհուրդն սկսած մինչեւ յետին Թաղական Խորհրդոյ անդամներ մեծ փութկոտութեան մէջ են այժմ, վարժարանները նախորդ տարուընէ աւելի գեղեցիկ կերպով բեղմնաւորելու համար։

Գնահատելի ծառայութիւն...

Իսկ այակերտները դպրոցական վճռակին առթած հաճոյքէն խելայեղ, երջան կուգան յաղողութիւններով առլցուն, ապագայ երազողներ, կը տեղաւորուին այդ յարկերու մէջ լայնագոյն տալու համար այդ տենչին։

Ներկայ ամսոյ այս մեծ փութկոտութիւնը ըստ Գերմանացիներու վերեւ գործածած առակին, և ըստ Կէօթէի «Աւօգուստ կեանքը», կանխատես մահն է» խօսքին, գնահատելի շլալու համար պէտք է ունենայ իր բեղուն արդիւնքը, սակայն ցաւալի է ըսել թէ երբ կը լրանայ տարեշրջանը, արդիւնքը կ'ելլայ ոչինչ։ որը կը հասատաէք եթէ իրազեկ ըլլաք դպրոցներու ներքին կեանքին։

Ուրբան ալ մեր պաշտօնական պատմամարմինները մեծամեծ զոհողութիւններով ջանան շարունակել իրենց այդ գնահատելի աշխատութիւնները, և կամ աւելի ճիշդ, ծառայութիւնները, կարելի չպիտի ըլլայ ձեռք բերել մեր ներկայ վիճակին համապատասխան արդիւնք մը, քանի որ մեր մէջ դեռ կը տիրէ դպրոցական անտարբերութիւնը։ Այն կրթական գործունէութիւնը որ սկսած է այժմ, կրնամ ըսել թէ մեծ մասամբ կը կատարուի յոգուտ աղքատ դասակարգին, իսկ անդին մեր հարուստները 40-50 սեպ տարեվճարներով իրենց զաւակաց կրթութիւնը կը յանձնեն օտարներու։ Ահա այս տխուր իրականութիւնը եթէ աւելի սառականայ, հետեւանքը ուրիշ բան չպիտի ըլլայ, բայց եթէ մեր վարժարաններուն աղքատացումը, և օտար դպրոցները որոնք արդէն անապատ դրամական աղբիւրներ ունին՝ մեր իսկ վճարած գումարներով ալ աւելի պիտի ճոխանան ու պարծանան։

Բարեբախտաբար այս տարի սառաբ թուով ունեցանք մայրաքաղաքիս մէջ կրթական հաստատութիւններ եւս, սակայն դեռ չէկաւ այն ուրախաբեր լուրը, որ աւեստ մեզ ոևէ գաւառի մէջ վարժարանի մը հաստատումը, և դժբախտաբար հրապարակուած թղթակցութեանց նայելով, հոն այդ մեծ անկիւններուն մէջ կրթական գործը աւելի անկեպարան վիճակ մը ստացած է սա կամ նա պատճառներու բերմամբ։

Երբ պատ. Ուսումն. Խորհուրդը իր վերջին շրջաբերականով կը յանձնարարէր գաւառի դպրոցական վարչութեանց զանազան հրահանգներու գործադրումը, առնոյցմէ մեծ մասը միջոցներու անբաւականութեան պատճառաւ իրենց անկարողութիւնը կրնան ցուցնել մեկ կողմէն կատաղ հրահանգներ, միւս կողմէ աչալուրջ գտնուելով պարտի օգնել իր այդ հրամաններուն դրդադրութեան գործին։

Սակայն ամիս մը առաջ երբ Ռօսսոբօ կը գտնուէի, ականատես եղայ տխուր իրականութեան մը որ կը վարկաբեկէ մեր ազգ. կրթական գործը սանձնող բոլոր մարմինները։ Մակարարի մէջ այս կրթական գործի մասին ժողովուրդը կը բաժնուի երկու մասերու. մէկը կուզէ շարունակել սկսուած գործը, իսկ միւսը անձնական հաշիւներուն յաջորդ տալու համար կ'աշխատի փակել տալ վարժարանը. ահաւասիկ այս հակառակութիւնը կը տեւէ բաւական ժամանակ և վերջապէս երկրորդ մասը տեղւոյն Թաղական բժիշկին օգնութեամբ կը յաղողի փակել տալ վարժարանը, անօրէնին հանդէպ ուղեցած իր ոխին համար։ Վարժարանին բարձր. կարգի ուսանողները, որոնք այս տարի պիտի աւարտէին իրենց շրջանը, ի տես գործուած այս անիրաւութեան, կը դիմեն Թաղ. Խորհրդին. յիշեալը չկարենալով ելք մը գտնել իրերու կացութեան, կ'ապիսի հրաժարիլ և վարժարանը իր մնալ փակ։ Տղաքը բոլորովին յուսահատ վիճակի մէջ կը յաղթին ժողովրդեան կոչ մը դնելով պարզել իրենց զրկումը և կը խնդրեն թաղեցիներէ բազկացեալ ժողով մը, որ տեղեկագրելով խնդիրը կեդրոնին, կարենայ դարման մը ընել այդ անել կացութեան։ Ահա այդ կոչին պատճառաւ և Թաղապետական բժիշկին թելադրութեամբ. ընդհ. դատախաղի օգնականը՝ վարժարանին թաղեցի է, դատ կը բանայ այդ իր ուազուրկ տղոց դէմ, դանակը դատապարտելով իր կառավարութեան դէմ ըմբոստաներ։ Այսպէս խնդիրը կը յանձնուի կառավարութեան և սակայն Ռոսսոբօյի Վերաքննիչ արդարադատ ատեանը քննելով խնդիրը, ազատ կ'արձակէ տղաքը։

Ահա տխուր օրինակ մը չատ մօտիկ գաւառի մը կրթական վիճակին, եւ երբ ականատես կրլլանք այսքան մօտիկ մէկ քաղաքի մը կրթական անգործունէութեան, արդեաք թէ՞ վիճակներ պիտի պարզուին մեր առջեւ, երբ ուզենք շրջել բոլոր գաւառները։ Չեմ գիտեր թէ մեր պատ. Ուսումն. Խորհուրդը ինչ կը մտածէ այս յոյժ կենսական խնդրոյ մասին։ Դպրոցներու վարչութիւնը ինչպէս հոս, նոյնպէս և գաւառները, յանձնուած է հոգաբարձութիւններու, որոնք մեծ մասամբ կազմուած են դպրոցական գործին անտեղեակ կամ ոչէա անձերէ։ Ապիսի թաղականներ, հոգաբարձուներ, մանաւանդ հեռաւոր գաւառներու մէջ, ուսման եւ ուսուցման յարգը ինչպէս չընդունելով դրպրոցը իրենց փառամոլութեան կամ շահագործութեան գործիք կը դնեն, իսկ ուսուցիչը՝ իրենց ծառան։

Մեր մէջ կան երկու կենսական խնդիրներ, որոնք արժանի են ուշադրութեան. առանք են քահանայական և ուսուցչական խնդիրները։ Արդարեւ չատ խեղճ է մեր հայ ուսուցչին վիճակը։ Հայ ուսուցչին բարոյական բարձրացման համար անհրաժեշտ եղող Ուսուցչական Միութիւնը չունինք, սակայն Նրուանդ Օտեանի գուշակածին նման, կրնանք ըսել թէ բախտակից եղաւ իր նմաններուն, վիժեցնելով իր ձեռնարկը։ Ուսուցիչը միշտ իր ռոճիկին ապահովութեան մտածումով, չէ կարող ըմբռնել դպրոցին պաշտօնը. դպրոցը պէտք է աշխատի պատանիները վարժեցնել կանոնաւոր և արդիւնաբեր աշխատանքի, զարգացնել մտաւորական ընդունակութիւնները, որպէս զի անոնք ապագային ինքնայօժար կերպով կարենան օգտակար ըլլալ այն միջավայրին ուր կապրին և այն ազգին որուն կը պատկանին։ Ինչպէս կ'ըսէ մեր կրօնա-իմաստասիրութեան ուսուցիչը, Տօքթ. Թօփճեան, մարդկային ֆիզիքական, բարոյական և մտաւոր և ներդաշնակ մարզման մէջ է իսկական և կատարեալ հաճոյքն ու զուարճութիւնը, դպրոցը եւս նոյն նպատակին պէտք է ձգտի։

Իրաքանչիւր մանկան մէջ՝ արդէն գոյութիւն ունի աշխատելու սէրը, միայն դաստաստութիւնը կը պարունակէ ջանասիրութեան ոգագին գանձ մը, դպրոցը պէտք է օգտուիլ գիտնայ այդ գանձէն և ջանայ գործադրելու միջոցները։ Եւ ահա այս գերագոյն պաշտօնին կատարումը որո՞ պէտք է լանձնուի, եթէ ոչ գիտակցապէս պատրաստուած ուսուցիչներու։ Անոնք միայն կարող պիտի ըլլան աշակերտներու մէջ եղած աշխատասիրութիւնը և հաճոյքը հաստատցնել, կամքն ու զգացումը կրթել, բարձրացնել։

ԳԱԲՐԻԷԼԻՆ ՊԻԼԳԻՃԵԱՆ

ԳԱՒԱՌԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

Տնտեսական կարեկիցութիւններ.—Թրքացած Հայր ճիւ.—Ցովապի մը... մանր Հակասահմանադրական միջադէպ մը։

Խրթին գաւառի ճամ անառունները, որոնք այս օրերս երկրամասին խիստ առողջապահիկ կլիմայ մը ցնծալով ոգեւորիչներ են, տակաւ սպառելու վրայ են, լաւ չպանպանուելուն ու դէշ գործածելուն հետեւանքով։ Ասիկա կրկնակ վնասք մըն է առողջապահական և տնտեսական տեսակէտներով միանգամայն։ Սակայն քաղաք սպառութենէն կը սպասենք որ անտառներ տնկարկելու մեծագոյն ձեռք առնէ այլեւս, կանոնաւոր պանպանումի ալ յանձնելով զանոնք։ Այսպէսով, թէ կլիման պիտի օգտուի, թէ՛ առաջը պիտի առնուի վառելանիւթի հաւանական սովին և թէ՛ պիտի արգիլուին Բրիի կեդրոնը մանաւանդ ուրշակող ձիւնի հիւսիսներուն ու հեղեղներուն էջը։ որոնք վերջերս քանդեցին բազմաթիւ տուներ։

Բրիի կեդրոնը և մանաւանդ շրջակաները՝ սքանչելապէս կը յարմարին շերամարուծութեան, մեղուաբուծութեան և դուարարուծութեան։ Տնտեսական կարեւոր կարելիութիւններ են առանք, ցարդ անտեսուած, որոնց ձեռք զարնելու է այլեւս։ Այս երեքին մէջ ալ եղած մասնակի և անմեթոտ փորձերն իսկ, առատ հիմնական ու դրական ձեռնարկները մրքան ահագին արդիւնք կրնան ունենալ։ Ընդունակ պատանիներ, երիտասարդներ ղրկելու է այժմէն Պրուսայի շերամարուծական վարժարանը և Մուշ, ուր եւրոպական մեղուաբուծութեան գեղեցիկ սկզբնաւորութիւն մը կայ։ Նոր գարի տալու է դուարարուծութեան որուն պիտի յատկանայ անշուշտ հմուտ Մինասեանի գիւղատնտեսական տեսչերէն մէկը։

*** Զարմացկոտ զարթօնքով մը խլրտեցաք, անցեալները, Բրիի կեդրոնին բոլոր հայ ժողովուրդը։— Հայուհի մը փախած էր, գիշերը, թուրք հարուստ երիտասարդի մը հետ։ Մինչդեռ՝ ընդհանրապէս տեսնուածը սա՛ էր որ յանախ գեղեցկուհիներ քաղաք կը փախչին, գերծ մնալու Բրիւերու և Թուրքերու հետապնդումէն և բողոքելու համար։ Վերի կամաւոր առեւանգումը, իր տեսակին մէջ խիստ հազուագիւտ, թուրք հանած էր հանրութեան ջիղերը։ Մանաւանդ որ փախչողը նախկին վարժուհի (?!?)մըն էր, իր ընթացքով պաշտօնանկուած։ Լուանք-

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (34)

ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

(ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԹԱՐԳԵՐ)

ՀԵՂԻՆԱԿ՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ ՉԼՅՏԵՐՈՐԴ

— Շատ աղէկ, գլխուս վրայ, էֆէնտիս։

Ղուկաս էֆէնտի քսակը հանեց, մէջէն երեք ոսկի առաւ և հաճի Թումիկին երկարելով բսաւ.

— Հիմակուհիսա սա երեք ոսկին առ, գի տանս որ Թուղթը ստորագրել տալ ու բերելէդ եաքը նորէն ես քեզի պարապ չեմ հաներ։

Ոսկիներուն տեսքը բոլորովին չլայուց հաճի Թումիկը։ Երբէք չէր սպասեր որ սակաւին չսկսուած գործի մը համար այսքան առատ կանխավճար մը պիտի տան նոր։

— Էֆէնտիս չատ շնորհակալ եմ, չատ ապրիս, Թօթովեց յուզուած կերպարանքով։

— Քեզ տեսնամ, հաճի Թումիկ աղա, դուն պատուաւոր մարդ մը կերեւաս կոր աչխատէ՝ սա անբարոյականները հանել տուր այդ տեղէն որ ընտանիքները հանգստանան։

— Դուն ա՛լ հոգ մի՛ ըներ, էֆէնտիս, գոչեց գինեպանը... ինձի կը հարցնես նէ՝ առանկ Թուղթ ստորագրելու ալ պէտք չի կայ, ես անոնք ան տեղէն աս սահաթին հանելու եօլը գիտեմ...

— Չէ՛, չէ՛, բաւ. Ղուկաս էֆէնտի կէս մը ժպտելով, օրինաւոր կերպով գործ տեսնա՛ք։

— Ինչպէս որ կ'ուզես...

Եւ հաճի Թումիկ կրկին ու կրկին խոնարհ բարեւներ տալով, դուրս ելաւ գրասենեակէն.

ԳԼՈՒԽ ՏԵՍԵՐՈՐԴ

Նոյն իրիկունն իսկ, Ֆէրի գեղ, հաճի Թումիկի տրճարանը, Սաթենիկի ու Դարեգինի խնդիրը տեղանի վրայ գրուեցաւ։

Գինեպանը երբոր տեսաւ թէ իր խանութին հիմերը մէկիկ մէկիկ եկան բոլորուեցան սեղաններու շուրջ որոնց վրայ տիւզի չիչեր շարուած էին, ճիեր թաւասիի, խաչած լուբիայի ու ձիթապտուղի մեգհներով, վարդկեանը եկած համարեց խօսելու.

— Ծո՛ Տարաւիչ աղա, իմացա՞ր, հարցուց խօսքը ուղղելով ձկնավաճառի մը որ, առանձին նստած, խորին համազումով մը իր օղիի գաւաթը կը պարպէր կամաց կամաց, գէշ մը եկեր է մեր մահալին, չորած խաղքութիւնը չմնար կոր. գրացիները պիւթիւն ոաք ելեր են, իլի աւնէն հանել կուզեն կոր։

— Ինչ միլլեր է...

— Հայ, աղբար, Հայ չըլլայ նէ՝ որո՞ւ հոգ... հայ ըլլալուն համար է քի խօսքը կ'ընեմ կոր։

— Ո՞ւր կը նստի կոր այդ փաստաբը, հարցուց աղգային արժանապատուութեան նախանձախնդիր ուրիշ խման մը։

— Սը տեղէն վար. իւչինճի սօխախը մանաս նէ՝ սօլիդ վրայ պիրինճի սօխախը պախալ Մանօլիս տունը, բացատրեց հաճի Թումիկ որ արդէն նախնական քննութիւն մը ըրեր ու այդ մանրամասնութիւնները իմացեր էր քիչ առաջ։

— Հասկըցայ, միջամտեց ներկաներէն մէկը, որբեւայրի կնիկ մըն է, պղտիկ աղջիկ մըն ալ ունի... ամա անիկայ վեց ամիս է որ եկած է...։

— Վեց ամիս է գալը, ամա հոտը հիմա օրքան ելաւ, բաւ հաճի Թումիկ։

— Մինչեւ հիմա վրան բան մը չխօսուեցաւ, պատասխանեց մարդը որ Սաթենիկի տան փողոցը կը բնակէր և պարկեշտ առաղձագործ մըն էր, Սիմոն անուն։

—Ինչ կ'ըսես կոր պէ, գոչեց գինեպանը որ ընդդիմախօսութեան վարժուած չէր, Պէյ Օղլուի ժամուն Թաղական ազանները քննութիւն բացեր, տեղն ի տեղ. ղօք հակցեր են, սիրող ունի եղեր, առած նստած, ես պօշ տեղը խօսք չեմ ըներ...։

— Անանկ է, հաճի Թումիկը պօշտօնեան խօսք չըներ, հաստատեցին ներկաներէն մէկ քանին։

— Աղբար, սիրող ըսածդ իր ֆիրանին է, մազլիմ երիտասարդ մը... առ ձեր ըսած կնիկը մեր փողոցը կը նստի... վեց ամիս է գալը, դեռ օր մը օրանց վրան բան մը չլսուեցաւ, խեղճ աղքատ կնիկ մըն է, իր եղսվը կը տապկուի, ըսաւ առաղձագործը։

— Վա՛յ, Սիմօն աղա, քեզի դրացի է եղեր հա՞, անոր համար առանկ պաշտպան կ'ելլես կոր իրեն, մէջ մտաւ ուրիշ մը խնդալով... ինտոր, աչքդ խաձեր է կ'երեւայ որ։

— Իրաւունք ալ գէշ ապրանք չէ եղեր, խմացածիս նայելով, բաւ գինեպանը։

Երիտասարդ գործաւոր մը որ մինչեւ այն տեղն լուռ հետեւած էր խօսակցութեան, ուզեց ինքն ալ մասնակցիլ վիճաբանութեան։

— Ես տեսած եմ կնիկը, իրաւունք աղաւոր է, ամա երեսին քիչ մը խնդացողին անանկ ժանիք մը կ'ընի որ... ես չիտակը չեմ հաւատար որ այդ կնիկը գէշ ըլլայ...։

— Ծո՛, ստուխրն, իոսի անանկներէն վախնալու է եա, գոչեց գինեպանը, արդէն մեր խօսիլը ուելորդ է, Թաղականները քններ, ամէն բան հասկցեր են... հիմա մենք այդ հsեփսիզները ասկէ սահիաթ մը առաջ տեսնելը նայինք...

Եւ Թումիկ աղա վիճաբանութիւնը աւելի լուրջ հողի մը վրայ բերաւ։

Բացատրեց թէ մեր աղքը եթէ մինչև հիմա հաստատ մնացած է, իր եկեղեցիին, գերեզմանոցին և ընտանեկան պատիւին չնորհիւ է, եթէ այդ երեք հիմերը խախտին՝ ազգը կը փճանայ։ Ինչպէս օղին առանց մկզի չկրնար ըլլար անանկ ալ ընտանիք մը առանց պատիւի չկրնար ըլլալ։ Պատիւը ընտանիքին մկզեն է։ Այսօր եթէ թոյլ տանք որ անբարոյական կին մը մեր Թաղին մէջ հաստատուի, վաղը ամբողջ Թաղը բոզանոց մը կը դառնայ։ Զարիքը դեռ չմեծցած պէտք է խափանել։ Կրակը մարելու է առաստաղը չպատած, եաքը աշխարհի բոլոր ջրհանները օգտաւ չեն ըներ։

Հաւանութեան մրմունջներով ընդունուեցաւ հաճի Թումիկի «աղաղաս բարոյական» ճառը։ Գինեպանը ստորագրուելիք հանրագրութեան խօսքը չբրաւ, Թողուց որ նախ մտքերը պարզաստուին։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԴԱՇԼԻՔԸ ԵՒ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Մոսիքhor հաւատի աղբիւրէ կ'իմանայ թէ եպարքոս Հաղբը փաշա, Երրորդ գալուստ միջոցին, կառավարութեան արտաքին քաղաքականութեան վրայ յանձնարարութիւններ ըրած է։ Նախարարաց Խորհուրդը ընդունած չլլալով այդ յանձնարարութիւնները, կարծիքներու տարբերութեան պատճառաւ Նախարարական ասպնջական զոյցեր չրված են։ Բայց Հաղբը փաշա վերադարձին երկարօրէն բացատրած է Նախագահ ըրած յանձնարարութիւնները։ Ասոր վրայ, կատարեալ համաձայնութիւն մը գոյացած է դահլիճին անդամներուն միջեւ։ Եպարքոսը ի մէջ այլոց յայտարարած է թէ Բէյլի խմբակը համոզուած ըլլալով որ Ֆրանսա և Անգլիա համընթաց քաղաքականութիւն մը ունին, չէ ուզած սասանել օսմ. փոխառութեան գործը։ Հաղբը փաշա առկախ ձգած է փոխառութեան մասին կատարած բանակցութիւնները, իր պաշտօնակիցներուն հետ համաձայնելու համար Ֆրանսական առաջարկներուն վրայ, որոնք մեծ փոփոխութիւններ կրած են։

ՔՈԼԵՐԱՆ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

Քոլերայի դէպքերը յաճախագէպ կը դառնան այն թաղերուն մէջ, որոնք աւելի աղտոտ են ու առողջապահական պայմաններէ զուրկ, ինչպէս Խասգիւղ, Գասըմփաշա և Ֆնտըգլը։ Առջի օր Պոլսոյ մէջ քոլերայէ ութը դէպքեր պատահեցան։ 1. Ֆնտըգլը, Եահեա Զէյնէպի փողոց, նաւավար Լօմէր։ 2. Զէյթունի Պրունիի հիւանդանոցը բէյոիթ զինուորներէն Սիւլէյման։ 3. Ֆնտըգլը, Թէք Սէբիլի, Ֆիսպան Ալի։ 4. Ֆնտըգլը, հաճի Ըսէէպ փողոց, Հապիպէ։ 5. Ֆընտըգլը, Նոյն փողոցը, Սարմէ։ 6. Թոքհանէի գործարանի բանուորներէն Կալիպ։ 7. Խասգիւղ, Գալայճը Պաղչէ, Ավրամ։ 8. Զալաթիա, Լիմէք Եէմէզ փողոց, Թիրէպոլցի Սիւլէյման։ Նոր վարակեալներէն երեքը մեռած են, հին հիւանդներէն ալ երկուքը։ Մինչեւ հիմա քոլերայէ բռնուած են 45 հոգի և մեռած են 18 հոգի։

*** Քոլերան քանի մը օրէ ի վեր աւելի տարածուելուն պատճառաւ, ներքին գործոց նախարարութիւնը առողջապահական յանձնաժողովին հետ հաւախորհուրդ, որոշած է քոլերայէ բռնուողները ղրկել Սէրվիլ-Պրօսնիի մաքրանոցը, որ Վասիֆիկի մէջ կը գտնուի։

*** Կառավարութիւնը թարգմանութիւնը հրամայած է առողջապահական խիստ միջոցներ ի գործ դնել զօրանոցներուն մէջ։ Մաքրիգիւղ պահեստի վաշտին զինուորներուն մէջ պատահած մէկ քանի դէպքերը թեթեւ հանգամանք ունին։ Այդ հիւանդները կղզիացուած են։ Վաշտին մնացեալ զինուորները չղթայի տակ առնուած են։

*** Կառավարութիւնը թուրքիա հանող ուղեւորները բժշկական քննութեան պիտի ենթարկուին Մուսթաֆա Փաշայի մաքրանոցին մէջ։

*** Առողջապահական Խորհուրդին որոշումով, Տարճայի ժամանումներուն դէմ ձեռք առնուած առողջապահական միջոցները կնոջուած են։

*** Ուսման հաճար Հիճազ գացող իսլամ ուսանողները Պոլիս չպիտի հանուին, այլ Սեւ ծովու ռուսական նաւահանգիստներէն ուիտաւոր բերող շոգենաւերը իրենց ճամբան պիտի շարունակեն առանց կանգ առնելու։

*** Առջի օր, Զէյթէրլի Թաչ, Թուրք կառապան մը յանկարծ գեռին ինկաւ ու ծկաւ փսխել։ Հոն գտնուող ժողովուրդը մարդուն մօտեցաւ անփութօրէն ու սկսաւ ազին անդին դարձնել զայն, առանց անդրադառնալու իր ըրած անխոհեմութեան վրայ։ Ի վերջոյ ոստիկան մը հասնելով Նախ պակասոց և յետոյ հիւանդանոց փոխադրել տուաւ կառքով։ Օսմ. Լոյս իր երեկոեան թիւին մէջ դիտել կուտայ թէ ժողովուրդին տգիտութեան եւ փողոցներու անմաքրութեան պատճառաւ է որ հաճարակը հետզհետէ կը տարածուի։

*** Բ. Զօրաբանակի զինուորներէն մէկը, որ արձակուրդ տուած էր, առջի օր, Սիրքէճիի կայարանին մէջ կը պարտաւորէր կառատէր կառատրմբ նստիլ, երբ սկսաւ փսխել։ Բարանթինայի բժիշկը քննելէ յետոյ հիւանդը, Կիւլհանէի հիւանդանոցը փոխադրել տուաւ։ Ճամբորդներուն թոյլ չտուեցաւ ալեր մանել։

*** Ա. զօրաբանակի հրամանատարը նկատելով որ հանրային առողջապահութեան կը վնասէ թաքնիսի զորանոցի հրապարակին վրայ դադրեցած ալիրը, հրաման տուած է վերցնելու զայն։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Ն զարքոս Հաղբը փաշայի դարձէն յետոյ, փոխառութեան խնդիրը լայնզուարեան հմտութեան մէջ կը մտնէ առնալ, Թուրք թերթերուն ըստին նայելով։ Սապահ կ'ըսէ թէ Բարիզի մէջ եպարքոսը Պ. Բիշօնի հետ համաձայնած է, փոխառութիւնը Բարիզի մէջ կնքելու համար։ Դալով մանրամասնութեանց, Բ. Դրան և Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանատան միջեւ պիտի կարգադրուին անոնք։ Սեհի Կազէթա ալ կ'իմանայ թէ մօտ ատեն փոխառութեան խնդիրը պիտի լուծուի և կառավարութիւնը զեկոյց մը պիտի ընէ այդ մասին։ Եպարքոսը Վիէննա հասած առեն Բարիզի օսմ. դեսպանէն հեռագիր մը ստացած է, որուն համաձայն, փոխառութեան մասին համաձայնութիւն մը գոյացած է։ Ժեօճ Թիւրֆ ալ կը հաւատայ թէ փոխառութեան խնդիրը մէկ քանի օրէն պիտի կարգադրուի և թէ ֆրանսական դաշինքը եւս կեցած է իր կարգ մը պայմաններէն։

*** Սըր Լինէօթ Բէյլ, որ Բարիզ պիտի երթար, տակաւին չէ մեկնած Լոնտոնէն։ Թաքի կարծիքով, Սըր Լինէս Բէյլի հասկացուցած են թէ փոխառութեան մասին բանակցութիւններ կատարելու տնտամիր են, բայց Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանին ու Բարիզի օսմ. դեսպանին միջոցաւ միայն։ Սըր Լինէօթ Բէյլ երկու օր Պէրլին մնալով իսորհրդակցութիւններ ունեցած է Հայպուրկ-Ամերիքա-Լինիէի ընդհ. տնօրէն և Տեօյչէ-Պանքի տնօրէններուն հետ։

*** Տկաս սա կարծիքը կը յայտնէ. «Զէնց ուզեր շնորհիւ պէտի տուտունեն թուն Զրայ Զրօսաբարի ասարս Ցսս. պանդային։ Զէնք ուզեր ոչ քննադատել և ոչ ալ պաշտպանել այդ սեղանաւորական հաստատութիւնը։ Բան մը միայն կրնանք ըսել, այն է թէ օսմ. պանքան երբեմն անկասա կերպով ծառայած է Ֆրանսայի ազգ. շահերուն, եւ եթէ ֆրանսական կառավարութիւնը ուզէր գործածել այդ պանքային մրցամտութիւնը, պարտեր որոշ միջոցներ ձեռք առնել, իր յանձնառութիւններու հաւանական բանարարումին դէմ պատրաստ գտնուելու համար։»

*** Սըր Պաքինկիրը Սմիթ, առջի օր, Վիէննայէն ուղղակի Լոնտոն գացած է, Սըր Լինէօթ Բէյլի հետ խորհրդակցելու համար։

ՖՐԱՆՍԱՅ ՆԻ ԹՈՒՐՔԻՍ

Ժեօճ Թիւրֆի մէջ կը կարդանք. «Փոխառութեան խնդիրը քաղաքական կրուանին մէջ մուտ գործելէն ի վեր, ֆրանսական մամուլը Պարտոյի դաշնագրին խնդիրը յուշած էր։ Օսմ. կառավարութիւնը չէ ուզած ճանչնալ այդ դաշնագիրը, ինչպէս նաև Այժերիացիներու հպատակութիւնը։ Մեր ստացած տեղեկութեանց նայելով, ֆրանսական կառավարութիւնը Թունուզի խնդիրը չէ յարուցած. գալով Ալժերիացիներուն հպատակութեան, հանձանութեան մը մը հիմերը դրուած են երկու կառավարութեանց միջեւ։ Կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանը և արտաքին գործոց նախարար Բիքաթ փաշա կը շարունակեն վերջնական բանակցութիւնները։ Այդ համաձայնութեան գլխաւոր կէտերը սա են որ Թուրքիա ընկալ Ալժերիացիները, մեծով 20 000 հոգի, իբր թրքահպատակ պիտի ճանչցուին։ Գալով անոնց որոնք Թուրքիա պիտի գաղթեն և հոն պիտի հաստատուին վերջնականապէս, կանոնագիր մը պիտի հաստատուի, որուն համաձայն, ալժերիացի գաղթականները իրաւունք պիտի ունենան այս կամ այն հը պատակութիւնը ընդունելու։ Ճանչցի խնդիրը չէ յարուցուած, նկատելով որ այդ գործը քանի մը ամիս առաջ արդէն իսկ կարգադրուած է Բ. Դրան և Ֆրանսայի արտաքին գործոց պաշտօնատան միջեւ։ Ինչպէս կը տեսնուի, ֆրանսական մամուլին տուած տեղեկութիւնները սինչեւ օ՛ր տեղերը կը հասնին, մանաւանդ որ փոխառութեան խնդրին առթիւ օ՛ր քան բորբոքած է ան։»

ՍԻԼԻՆԻ ՄԷՋ

Եէմէնէն կը ծանուցուի թէ Շահապ գիւղի աւազակները, իմամ Եահեայէ ստացած իրենց հրահանգներուն համաձայն, հրացանի հարուածներ պարպած են, ժողովուրդը ահաբեկելու համար։ Ոստիկանզինուորներու ջոկատ մը հետապնդած է զանոնք։ Առաջ եկած ընդհարումին մէջ աւազակները խոյս տուած են, քանի մը մեռեալ ձգելով կռուի դաշտին վրայ։ Աւազակներն մէկուն վրայէն ելած է իմամ Եահեայի կնիքը կրող վաւերագիր մը։ Աւազակախումբին ամրոցը գրաւած է ոստիկանութեամբ։

ՆՈՐ ԹՈՒԹ

Երկու օրէ ի վեր սկսած է հրատարակուիլ թուրքերէն նոր օրաթերթ մը «Հաքիմիյէթը Միլլիյէ» անուն, ընդդիմադիր կուսակցութեան օրգան և ազգայնական կուսակցութեան գաղափարներուն թարգմանը։ Այդ թերթը, որ փոքր ծաւալ մը ունի, մօտերս մեծագիր պիտի հրատարակուի։

ՊՈՅԹՕԹԸ

Պոյթօթը վերջնականապէս չունի։ Սովորութեան պէս բան մը դարձաւ ան։ Հիլլէնական «Քրօս» լրագրատուը, Պուլկարիոյ մէջ քարանթիսի չեներարկուելու համար, առանց Պոլիս հանգիպելու Դավագ ուղղուած է։ Ուղեւորները նաւաձիգ շոգենաւով նաւանանգիստ իջած են, խիստ պոյթօթի մը ենթարկուելով։ Պելիերպէրի մէջ երեք հելլէնոսպատակ խանութպաններ ասկէ առաջ հարգաթուղթ կը պարտադրուէին։ Ասոնց ամենուն ներ։ Քանի մը օրէ ի վեր իրենց խանութները վերբացած ըլլալով, Սկիւտարէն պոյթօթներ չորս օր առաջ այդ թաղը կ'երթան իրենի մը ընկերակցութեամբ և գրութիւններ կը փակցնեն այդ վաճառատանց ցուցափեղկերուն վրայ։ Խանութպանները կը տիրուին դարձեալ իրենց խանութը գոցելու և տեղւոյն ոստիկանութեան ըստրելու։ Ոստիկանութիւնը կը հրաւիրէ զանոնք, բանալու իրենց խանութները, բայց պոյթօթամոլները սպառնական դիրք մը բռնած ըլլալով յանախորդներուն հանդէպ, խանութպանները կը ստիպուին իրենց վաճառատունները փակել երրորդ անգամ ըլլալով։

*** Պոյթօթի պատճառաւ ցաւալի դէպք մը պատահած է Այազքի մէջ։ Պ. Եասիքէս ու Պ. Բաբա իրենց ճառի գործարանը ծախած էին Ֆրանսացիներ Պ. Ֆուրնէթթին։ Վաճառումը եղած էր ֆրանսական հիւպատոսարանին մէջ։ Պոյթօթ ընողները, առանց նկատի առնելու վաճառատան ծախուած ըլլալը, գիւղացի մը բռնագատած են եւ տալու գնած մէկ քանի օրա աճառը։ Պ. Ֆուրնէթթի մեկնած է եւ առնել ու փոխարինելը վճարել։ Ասոր վրայ պոյթօթամոլները, կասկած, գործարանին վրայ յարձակած ու թալան են, նոյնպէս Պ. Ֆուրնէթթին ու իր պաշտօնեաները ծեծած են։ Պ. Ֆուրնէթթի, գործապետը և մէկ քանի գործաւորներ վիրաւորուած են։ Ամէն ինչ խորտակելէ յետոյ, պոյթօթամոլները հեռացած են։ Պ. Ֆուրնէթթի գործարանը փակած է, հակառակ ոստիկանութեան ազդարարութիւններուն, որ յորդորած է բանալ զայն։ Իշխիրի Ֆրանսական հիւպատոսը ազդու դիմում մը ըրած է կուսակալին մօտ, գոհացում ստանալու համար։

ՄԱԿԵԴՈՆԻՈՅ ԶԻՆԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆԸ

Մանաստիրէն հասած լուրերու նայելով, զինաթափութեան առթիւ ժողովրդեան կացութիւնը անհանգիստ դարձած է։ Զինուորները կը ծեծեն գիւղացիները եւ ամէն կարգի խոշտանգումներու կ'ենթարկեն զանոնք։ Իսկ ի բացա կայութեան դատապարտուածներուն տուները կ'այրեն։ Այդ հալածանքներուն պատճառաւ կացութիւնը կը ծանրանայ և խաղաղասիրը անկարելի կը դառնայ։

Պ. ԲՈՆՍԹԱՆԻ ՇՈՒՐՋԸ

Պ. Ժոզէֆ Բէյնաք, որ Պ. Բոնսթանի կողմէ իբր վկայ ցոյց տուած էր, Անէմ Բիզա պէյի վերագրուած յայտարարութեանց առթիւ, Պ. Բոնսթանի խօսքերը կը հերքէ։ Պ. Բէյնաք կ'ըսէ, «Ես թուրք նախարարը եւ ոչ ալ Անէմ Բիզա պէյ ինծի չեն բան թէ Բ. Դուռը տեղի պիտի տայ կրեական բաղձանքներու առթիւ։ Ատոր հակառակը յայտարարած են 1908ի դեկտեմբերին։ Հեռագրաւ Պ. Բիշոնի հաղորդեցի այդ պարագան։ Բարիզ դարձիր, Պ. Բէյմանոյի և Պ. Բիշօ՛ի յայտնեցի իմ տպաւորութիւնները»

ԹՈՒՐՔԻԱՅ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Թուրքպուլկար սահմանագլուխը ճշդելու պայման ունեցող խառն յանձնաժողովը, որ առնէն մը ի վեր դադրեցուցած էր իր ոյժաստութիւնները, կարծիքներու անհամաձայնութեան պատճառաւ, վերսկսած է իր գործը։ Պուլկարական դեսպան Պ. Սարաֆոֆ Բիզիաթ փաշայ ն խնդրած է բանակցութիւնները փութացնելու, թուրքպուլկար առեւտրական պայմանագրութիւնը կնքելու համար։ Պ. Սարաֆոֆ ընորհակալութիւն յայտնած է նախարարին, օսմ. իշխանութեանց կողմէ մակեդոնացի փախստականներուն ընծայուած դիւրութեանց համար։

ՄԵԾ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁԵՐԸ

Թուրքիոյ զանազան կողմերը տիրող քոլերային պատճառաւ եառաւորութիւնը մտադիր է մեծ ռազմափորձերը յետաձգել, որոնք պիտի սկսէին ուշա. 25 շաբաթ օրը։ Դարձեալ ոսկ զեկոյց չէ եղած տակաւին։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀՕՐԱՆԻ ՄԷՋ

Արշաւախումբին հրամանատար Սամի փաշա պատերազմական նախարարութեան հեռագրած է թէ պաշարման վիճակ յայտարարած է Հօրանի գաւառին մէջ։ Սամանագրական մարմիններ հաստատուած են Սուէյտայի մէջ։ Թաղապետական ընտրութեանց ձեռնարկուած է։ Սամի փաշա իր հեռագրով կ'ըսէ թէ արշաւախումբին գործը այնքան դժուար չպիտի ըլլայ որքան վերին Այպանիոյ մէջ։

ՄԱՀՈՒՍԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

Աքիւպի Պատերազմական Ատեանը մահուան դատապարտած է պուլկար վաճիլը և ռաժանակիր աշխատութեան իր մեղակիցը եէրասիժ։ Այդ երկու անձերը լեռ տանելով երեք թուցուվալաքներ, մէկը սպանած ու միւսները կողոպտած էին։

*** Կօրիցա (Ալպանիա) գիւղէն Զիքա անուն Ալպանացի մը մահուան դատապարտուած է՝ ամրոց մը ապաստանած և հոնկէ զինուորներուն վրայ զէնք պարպած ըլլալուն համար։

ԵՐԷՅԻՆ ԽՆԴԻՐԸ

Արտաքին գործոց նախարար Բիքաթ փաշա տեղեկութիւն ստացած ըլլալով որ Վոլոյի մէկ դատարանին նախագահը մինոյն պաշտօնով Կրետէ պիտի հաստատուի, պաշտպան ուէրութեանց բողոքած է այդ մասին։ Տէրութիւնները պատասխանած են թէ բնաւ չպիտի թոյլատրուի այդպիսի արարք մը, և ոչ ալ ուրիշ մը։ Ասիկա է արարք որ կրնայ վնասել իրաց ընթացքի վիճակին։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԻ

Օսմ. Կայս. Պանքի Ղալաթիոյ, Պոլսոյ, և Բերայի գրասենեակները գոցուած պիտի ըլլան պարամի առաջին օրը և յառաջիկայ երեքշաբթի 4 հոկտ. և յառաջիկայ հինգշաբթի 13 հոկտ.։

ԿԱՐԵՒՈՐ

Մեր ընթերցողներուն ժամանակը ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք Քիւրիքճանօթի վաճառատան ազդին վրայ, ուր կանաւորման յատուկ ընտիր ապրանքներ կը ծախուին։ Այցելուները գոհ կը մնան անպատճառ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ՑԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.— Վանկէ անուն առաղձագրած մը, առջի իրիկուն, յանկարծամահ եղաւ կամուրջի Սկիւտարի նաւամատոյցին վրայ։ Շոգենաւի սպասող ժողովուրդը մեծ յուզման մասնակցաւ։ Սակայն թաղապետական բժիշկ մը քննելէ դիակը, հաստատեց թէ սրտի երակի խցումէն առաջ եկած էր մահը։

ԼԻՍԹԻՒՆ ՄԸ ՁԵՐԲԱԿԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆԸ.— Իզմիրի Ավալիքա լրագիրը կրսէ թէ անցեալ կիրակի օր տեղւոյն մէջ ներքաղաքացուած է տիրանալու իզմէրի խաֆիներէն Գամալբեր Հաղբը, որ եգիպտացի Իզմիր հասած էր, ընտանիքը տեսնելու պատրաստակամ։

Տեսնել Դ. էջը Պ. Թրանքուլիի կեդր. վաճառատան ազդը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՒԻՈՒՐ ՊԱՏՇՈՒՄ

Սոֆիայի Հայոց Թաղական խորհուրդը տիպար մարմին մը ըլլալ կը թուի։ Իր տարեկան տեղեկագիրը, 16 խոշոր երեսներէ բաղկացած, ոչ թէ միայն գաղափարական զրկելով գոհացած է, այլ մէկ մէկ օրինակ ալ լղած է թերթերուն։ Այդ տեղեկագիրը, իր մանրամասն հայուեստուութեամբ, խիստ խղճամիտ աշխատութիւն մը է և կ'ապէ որ տնտեսական ներկայացնէ մեր ընթերցողներուն։

Անոր մէջ նախ եւ առաջ կը խօսուի տեղւոյն ազգային դպրոցի մասին, որ կը լրանայնն երեք միայն 18-20 երկսեռ աշակերտներ, որոնք կը դասախրատուին վարժուհիի մը եւ ուսուցիչի մը հսկողութեան տակ։ Այս փոքրիկ վարժարանին տարեկան ծախքն է 1600 ֆրանք մօտ, որուն 250 ֆրանքը ազգ ամսաթղթակներէն կը գանձուի, իսկ մնացեալը եկեղեցւոյն հասոյթներէն կը տրուի։

Եկեղեցիին ընդհանուր մուտքն է 4300 ֆրանք։ Այդ գումարին 2080 ֆրանքը գոյացած է եկեղեցւոյն բակը գանուող վարձու տրուած չէնքերէ, իսկ մնացածը, ազգ. տուրքերէ, գանձանակէ, միութեան, գաղափ, թաղամասի տարբերական հասոյթներէ։

Տեղեկագիրը երկարօրէն կը խօսի եկեղեցւոյն գեղեցիկ պուլկար կառավարութենէն բռնի կերպով գնման խորհրդի վրայ, որու մասին արդէն մեր Սոֆիայի թղթակիցը գրած էր Արեւելքի մէջ։

Քան Սոֆիայի թաղական խորհուրդին եկեղեցւոյ գեղեցիկ ներկայ արժէքը։

Այդ օրինակը, որ 12 հազար կրնար բերել վանդակել հանգիստ կերպով, քիչ մը աւելի ատան վարձուած էր քան լորդ հանգոց օրինակ մը Ամպիկիի մէջ։

Ալպէր ուրիշ յոյս մը ունէր, եթէ երբեք հարցի գեղանի կնոջ մը սիրոյ գերուէր, բնականաբար այդ բանը պիտի առաջնորդէր ազգանպատակ կապի մը մէջ ալ տեղ մը ունենալու և անոր կամ իշխանական պաշտպանի մը բարեհաճութիւն գիտելու բարեկենդանը։

Բոլոր այդ նկատումները աւելի քան երբեք չենչող դարձուցած էին Ալպէրը։ Կռնակը դերասաններուն առուած և օթեակէն դուրս ծած կէս մը, վեց մասնաչափ երկայնութեամբ դիտակով մը կը դիտէր ադուոր կիները։

Սակայն ոչ մէկ գեղանի կին գինքը չէր վարձատրեր միակ նայուածքով մը, գէթ հետաքրքրութեան համար, հակառակ բոլոր այն շարժումներուն, զորս Ալպէր կը կատարէր։

(Շարունակելի)

ՅԱՒԵԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Անուրանալի է որ Պոլսոյ հանրութեան ծախսած իւլերը խառնուրդ են օտարոտի նիւթերու և առողջութեան վնասակար։ Ղալաթիա, Թուլումպա փողոց, թիւ 7, Հաճի Տի մրթրաքի և Բամպա էֆ՝ներու կողմէ վաճառասուն մը բացուած է, ուր զուտ և անխարդախ ձէթ կը ծախուի։ Այդ ձէթը, որ երաշխաւորուած է, Լուքայի իւղերուն դրութեամբ պատրաստուած է։ Շիշով և թիթեղէ ամաններով կը ծախուի։ Միակ այցելութիւն մը, պէտք բաւէ համոզելու որ այդ վաճառատան մէկ ծախուած ձէթը իսկապէս անխարդախ է։

ԱՐԵՒԵԼՔ՝Ի ԹԵՐԹՕՆ (153)

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԷՒՄԱ

ԿՈՄԱ ՄՈՆԹԷ-ԿՐԻՍԹՕ

ԺԴ.

ԵՐԵՒՈՒՄԸ

Այդ մարդը այնքան մեծ հետաքրքրութիւն կազդէր որ եթէ ուրիշ պարագայի մը մէջ ըլլար, ինքզինքը պիտի ճանչցնէր իսկոյն, բայց այդ պարագային՝ իր լուռ խօսակցութիւնը մտերմական ըլլալուն՝ կը վախնար որ իր երեւումը անհանոյ թուէր անոր։ Ուստի ձգած էր ոյ հեռանայ ան, միայն գնելով երկրորդ անգամ ներկայացած առիթէն օգուտ քաղել։

Միանց, չափազանց մտանոգ ըլլալուն, քունը չէր տաներ։ Գիշերը մաքին առջեւ ներկայացան բոլոր այն պարագաները, որոնք առնչութիւն ունէին քարայրի մարդուն ու Բօլիզէի անձանօթին միջեւ, եւ որոնք կը ձգէին միեւնոյն անձին մէջ նոյնացնելու անհատները։ Միանց քանի՛ խորհէր այդ բանին վրայ, այնքան կը հաստատուէր իր կարծիքին մէջ։

Լուսնալուն, Միանցի քունը տարաւ և շատ ուշ արթնցաւ։ Ալպէր իր ճշմարիտ Բարիզցի, իրիկուան հագուստները ապահոված էր։ Արճանթինի թատրոնին մէջ օթեակ մը գտնել տուած էր։

Միանց նամակներ ունէր գրելիք, զորս Միանա պիտի ուղարկէր. ուստի ամբողջ օրը, Ալպէրի ձգեց կառքը։

Ժամը հինգին, Ալպէր վերադարձաւ. իր յանձնարարական նամակները ներկայացուցած էր, ամէն երեկոյթի համար հրաւիրագիրներ ընդունած եւ քաղաքին մէջ պտոյտ կատարած էր։

Մէկ օր բաւ եղած էր Ալպէրի՝ այդ ամէնը ընելու։

Նոյնպէս ատեն ունեցած էր՝ ներկայացուելիք թատերախաղին ու մասնակցող դերակատարներուն նկատմամբ տեղեկութիւն առնելու։

Թատերախաղն էր Բարիզիանա, իսկ դերակատարուհին էին Քոզէլլի, Մորիանի և Սբէչ։

Մեր երկու երիտասարդները կարծուածին անբախտ չէին։ Լուչիա տի Լամերմուր հեղինակին լաւագոյն օպերաներէն մէկը պիտի ներկայացուէր Իտալիոյ ամենին համբաւաւոր երգչաներուն կողմէ։

Ալպէր բնաւ չէր վարժուած կղերամիտ խաղեր ներկայացնող թատրոններու, ուր թեկնածուներուն վրայ չեն նստիր. ասոնք ոչ պալքոն ունին, ոչ ալ բաց օթեակներ, ատիկա անհանոյ պիտի թուէր Ալպէրի պէս մարդուն մը, որ Բարիզի Գրէֆ թատրոնին մէջ իր նստարանը ունէր և Օբերոյի մէջ ալ իր զժոխային օթեակը։

Ասով հանգերձ, Ալպէր ամէն անգամուն ալ չողջոյնն ուղղակի դիմէր, երբ Միանցի հետ Օբերա կ'երթար. աւելորդ յոգնութիւն մըն էր առ, որովհեւ պէտք է խոստովանիլ որ մեր վայելչասէր դատուն ամենէն արժանաւոր ներկայացուցիչներն մէկը ամիսէ ի վեր Իտալիոյ ամէն կողմերը թափառած էր, առանց սիրային արկած մը ունենալու։

Ալպէր երբեմն կը փորձէր կատակել այդ մասին։ Բայց ներքուստ վիրաւորուած էր, իրեն պէս կնահալած երիտասարդ մը ամենայողջութեան մատնուած ըլլալուն համար։ Գէշը այն էր որ Միանացիներու բարի սովորութեան հա՛ սա ձայն, Ալպէր Բարիզէն մեկնած էր սա համոզումով որ սիրային մեծ յաջողութիւններ պիտի ունենար Իտալիոյ մէջ և Բարիզի կանանց դառնալուն, սիրային յաղթանակները պիտի պատմէր։

Աւաղ, այդպէս չէր եղած։ Ճնոմվանցի, Միանցիներուն և նաբոլիցի կոմսուհիները չէին ուզած բաժնուիլ ո՛չ թէ իրենց ամուսիններէն, այլ իրենց սիրահարներէն։ Ալպէր սա անգութ համոզումը ձեռք բերած էր թէ Իտալուհիները գէթ իրենց անհաւատարմութեան հաւատարիմ գըտնուելու առաւելութիւնը ունէին։

Ձեմ ուզեր ըսել թէ Իտալիոյ մէջ բացառութիւններ չկան, ինչպէս ամէն տեղ կը գտնուին։

Սակայն Ալպէր ոչ միայն վայելուչ երիտասարդ մըն էր, այլև շատ մտացի մարդ մը, միաց որ՝ գեղեցիկ ալ էր, թէև նոր աղնուականներէն ըլլար, բայց այսքան բարակը փնտռող չկայ այդ մասին. ինչ փոյթ թէ 1393ի կամ 1835ի ազնուական ըլլայ։ Եւ այդ ամենէն զատ՝ յիսուն հազար ֆրանքի եկամուտ ունէր Ալպէր։ Այդ գումարը պէտք եղածէն աւելի էր, օրուան մարդը դառնալու համար Բարիզի մէջ։ Հեռաւոր Ալպէրի համար նուաստացուցիչ բան մըն էր, երբ լոկ օրէն աչքի չէր զարներ իր պատած քաղաքներուն մէջ։

Բայց Ալպէր կը յուսար Հռոմի մէջ ատոր վրէժը հանել, քանի որ բարեկենդանի յարգելի սովորութիւնը տօնող ամէն երկիրներու մէջ սանձարձակ պատուութիւն կը տիրէ և ամենէն խստապրոնքներն իսկ յիմարական արարք մը կը գործեն։ Ցաջորդ օրը բարեկենդանը սկսելուն համար, Ալպէր պէտք կը զգար կարգադրութիւններ ընելու։

Ուստի Ալպէր այդ նպատակաւ վարձած էր թատրոնին ամենէն ոչքառու օթեակներէն մէկը և հոն երթալու համար անտգիւտ արդուզարդ մը բրած էր։ Առաջին կարգիս վրայ գտնուող օթեակ մըն էր, ինչ որ ֆրանսական թատրոններու կալերիին կը համապատասխանէ։ Մնաց որ, երեք առաջին յարկերը իրարմէ աւելի ազնուապետական հանգամանք մը ունին և այդ անունով կը յորջորջուին։

Բարակը փնտռող չկայ այդ մասին. ինչ փոյթ թէ 1393ի կամ 1835ի ազնուական ըլլայ։ Եւ այդ ամենէն զատ՝ յիսուն հազար ֆրանքի եկամուտ ունէր Ալպէր։ Այդ գումարը պէտք եղածէն աւելի էր, օրուան մարդը դառնալու համար Բարիզի մէջ։ Հեռաւոր Ալպէրի համար նուաստացուցիչ բան մըն էր, երբ լոկ օրէն աչքի չէր զարներ իր պատած քաղաքներուն մէջ։

Բայց Ալպէր կը յուսար Հռոմի մէջ ատոր վրէժը հանել, քանի որ բարեկենդանի յարգելի սովորութիւնը տօնող ամէն երկիրներու մէջ սանձարձակ պատուութիւն կը տիրէ և ամենէն խստապրոնքներն իսկ յիմարական արարք մը կը գործեն։ Ցաջորդ օրը բարեկենդանը սկսելուն համար, Ալպէր պէտք կը զգար կարգադրութիւններ ընելու։

Ուստի Ալպէր այդ նպատակաւ վարձած էր թատրոնին ամենէն ոչքառու օթեակներէն մէկը և հոն երթալու համար անտգիւտ արդուզարդ մը բրած էր։ Առաջին կարգիս վրայ գտնուող օթեակ մըն էր, ինչ որ ֆրանսական թատրոններու կալերիին կը համապատասխանէ։ Մնաց որ, երեք առաջին յարկերը իրարմէ աւելի ազնուապետական հանգամանք մը ունին և այդ անունով կը յորջորջուին։

Այդ օթեակը, որ 12 հազար կրնար բերել վանդակել հանգիստ կերպով, քիչ մը աւելի ատան վարձուած էր քան լորդ հանգոց օթեակ մը Ամպիկիի մէջ։

Ալպէր ուրիշ յոյս մը ունէր, եթէ երբեք հարցի գեղանի կնոջ մը սիրոյ գերուէր, բնականաբար այդ բանը պիտի առաջնորդէր ազնուապետական կապի մը մէջ ալ տեղ մը ունենալու և անոր կամ իշխանական պաշտպանի մը բարեհաճութիւն գիտելու բարեկենդանը։

Բոլոր այդ նկատումները աւելի քան երբեք չենչող դարձուցած էին Ալպէրը։ Կռնակը դերասաններուն առուած և օթեակէն դուրս ծած կէս մը, վեց մասնաչափ երկայնութեամբ դիտակով մը կը դիտէր ադուոր կիները։

Սակայն ոչ մէկ գեղանի կին գինքը չէր վարձատրեր միակ նայուածքով մը, գէթ հետաքրքրութեան համար, հակառակ բոլոր այն շարժումներուն, զորս Ալպէր կը կատարէր։

(Շարունակելի)

քը, քառակուսի մէթրն մօտաւորապէս 200էն 250 ֆրանք է, թէեւ մեր թղթակցը 140 ֆրանք արժեցուցած էր։ Ինչ որ ալ ըլլայ, խնդիրը այն է որ պուլկար կառավարութիւնը կ'ուզէ այդ հողին տիրանալ չառ չնչին փոխարինութեամբ մը։ Ասոր համար տեղեկագիրը թախանձագին Ս. Պատրիարք հօր միջամտութիւնը կը խնդրէ։

Ցեռոյ կայ Սոֆիայի Հայոց վիճակագրութիւնը որմէ կը տեսնուի որ մէկ տարուան միջոցին ուրթը ծնունդ եղած է, որոնց 7 արական և մին իգական։ Ահա՛ քիչ մը տարօրինակ երեւոյթ մը, արդեօք մանչ զաւակ ունենալ փափաքողները պէտք է որ Սոֆիա երթան։ Սէլանուեթեանց թիւն է, նոյն ժամանակ միջոցին, 4 հատ, իսկ մա՛ն 13։

Տեղեկագիրը լեռոյ կը խօսի Թաղ. խորհրդի չանքովը կազմուած Որբախնամ ընկերութեան մասին որ տարիէ մը ի վեր կը գործէ, ինչպէս կիլիկիոյ որբերուն և որ ամսական 200 ֆրանքի գումար մը կը ղրկէ Կ. Պոլսոյ Կեդր. Ցանձնախմբին։ Ապա կը յայտնէ թէ՝ Երուանդ պէյ Աղաթօնի նախաձեռնութեամբ «Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութեան» մասնաճիւղ մըն ալ կազմուած է Սոֆիայի մէջ, որուն առ այժմ կ'անդամակցին 17 անձեր։

Վերջապէս այս տեղեկագիրը ամփոփ կերպով կը պատկերացնէ Սոֆիայի հայկական գաղութին կեանքն ու գործունէութիւնը իր ամէն երեւոյթներով։

Իցէ՞ թէ ուրիշ գաղութներու Թաղական խորհուրդներն ալ, ամէն տարի, այսքան մանրամասն ու խղճամիտ կերպով տեղեկագիրներ պատրաստէին ցուցադրելով այսպէս երեսց գաղութին մասնաւորական, բարոյական ու նիւթական վիճակը։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱՊ. ԺՈՂՈՎԸ

Իր երէկի նիստին մէջ որ տեղի ունեցաւ Զալաթիոյ խորհրդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք հօր, զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։ 1.— Ժողովական Յօճասարեան էֆ. դիմեալ տուաւ թէ Ուսումն. Խորհրդոյ կողմէ ուսուցչաց և չրջանաւարտ աշակերտներու տրուած վկայականները միայն հայերէն լեզուով ըլլալուն հետեւանօք ի հարկին պետական չրջանակներու կողմէ նկատի չեն առնուիր։ Ժողովը որոշեց յանձնարարել Ուսումն. Խորհրդոյ որ այս պարագան նկատողութեան առնէ և ասկէ վերջ տուելիք վկայականները պատրաստուին հայերէնի հետ նաև Թուրքերէն լեզուաւ։ 2.— Առանձի հայոց առանձ. փոխանորդը, նոյնպէս և կաթոլիկ և բողոքական հոգեւոր պետերը և Բողոքականաց, Առաջաց, և Սիւրեանի կաթոլիկներու հոգեւոր պետերը հաւաքական գրով մը կը յայտնէին թէ պետութեան կողմէ պատրիարքարան յանձնուած նպաստներուն առթիւ հարկ համարած են խորհրդակցութիւն մը կատարել Առանձի աղէտի զոհերու վիճակին վրայ. և բացատրելով կարօտութեանց մեծութիւնը, այրիներու անտանելի խեղճութիւնը ու այլազան պէտքերը, մանաւանդ վերահասնող ձմրան եղանակին առթիւ, նպաստներու անբաւականութիւնը ցոյց կուտային, խնդրելով որ անոր չարունակութեան համար ձեռք առնուած պէտք եղած միջոցները և կառավարկին որ նպաստներու բաշխման և ուրիշ կարեւոր կարգադրութիւններու համար կեդրոնին կողմէ ներկայացուցիչ մը ղրկուի, ինչպէս երբեմն Սարգիս Սէրն էֆ. կարգուած էր, ոյու կարգադրութեանց համար իրենց լիուլի գոհունակութիւնը կը յայտնէին, զինքը յարմար դատելով կրկին նոյն այդ պաշտօնին։ Քաղաք. Ժողովը Առանձի հոգեւոր պետերուն այս հաւաքական գրին պարունակութեանց տեղեկանալով որոշեց յղել զայն Այրիախնամ յանձնաժողովին և յանձնել իր նկատումն այն առաջարկութիւնները, որ տեղի ունեցած էին վարչական ներկայացուցիչի մը առաքման և ուրիշ զանազան խնդիրներու մասին։ 3.— Կեդրոնական վարժարանի բարձրագոյն կարգի ուսանողներու զինուորագրութեան խնդիրը նկատողութեան առնուելով որոշուեցաւ թաղերիով մը անվճարապէս դիմել կրթական նախարարութեան և դիմել տալ թէ՝ կեդր. վարժարան, ինչպէս նաեւ կան ուրիշներ որ Իտալիի ատենաթանի մէջ կը գտնուին, թէ՝ այդ կարգի վարժարաններու բարձրագոյն դասընթացքի ուսանողներ պէտք է զերծ նկատուին զինուորագրուելէ՝ մինչեւ որ իրենց դպրոցական ամբողջ ընթացքը աւարտեն. թէ՝ վարժարաններու խնդիրը թէպէտեւ մինչեւ այժմ չէ կարգադրուած. սակայն պատրիարքարանի կողմէ կարեւոր դիտողութիւնները ներկայացուած ըլլալով, բացառիկ կերպով պէտք է տեղի ունենան գէթ ինչ որ օրէնքը կը տրամադրէ Իտալի վարժարաններու համար, ուստի կը խնդրուի որ կեդր. վարժարանի ինչպէս նաեւ ուրիշ նմանօրինակ Իտալիի ատենաթան ունեցող ազգ. վարժարաններու ուսանողները զերծ նկատուին զինուորագրութենէ, մինչեւ իրենց ուսման աւարտիլը։ 4.— Տնտես. խորհրդոյ յայտագրին վրայ ընդունուեցաւ Բերայի եկեղեցիին քանչելիերի տուրքերուն տարեկան քանակութեան 3000 ղրշ.ի զեղչելու մասին եղած կարգադրութիւնը։ 5.— Նոյնպէս Տնտես. և Ուսումն. Խորհուրդներու յայտագիրներուն վրայ ընդունուեցաւ Բերայի Թաղ. խորհուրդին այն առաջարկութիւնը, որու համաձայն պարտուց հատուցման յանձնաժողովը 50000 ղրշ.ի գումար մը պիտի տրամադրէ Թաղային մնացեալին իր անցեալ տարւոյ մասակարարութեան բացը գոցելու համար։ 6.— Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը գրով մը նամբարլի ազգայիններուն թիւառ վիճակը կը պարզէր և ինչ ինչ առաջարկութիւններ կընէր։ Ժողովը ուշադրութեան առնելով նոյն գիրը որոշեց յանձնել նպաստից յանձնաժողովոյ նկատումանը և տօրինութեանը։ 7.— Կեդր. վարժարանին մէջ գիշերող նպաստակալ ուսանողներու մէկ գրին վրայ, Ժողովը որոշեց յանձնարարել նպաստից յանձնաժողովին որ տիրող օրուան հիւանդութեան բացառիկ հանգամանքներուն առջեւ նոյն ուսանողներու առողջութեան և սննդեան բացառիկ պէտքերը նկատի առնէ։ Ժողովը որոշեց այս մտօք կարեւորը յանձնարարել կեդր. վարժարանի խնամակալութեան մաքրութեան հսկողութեան տեսակէտով։ 8. Պատիրաքէն Պ. Մ. Միսաէան ծրագիր մը մատուցած էր Ազգ. վանքերու սեփական հողային եւ այլ հաստատութեանց շահագործման մասին։ Ժողովը ուշադրութեան առնելով նոյն ծրագիրը, որոշեց յանձնել վանքերից խորհրդոյ նկատումանը։ 9.— Ժողովը նկատելով որ Պ. տրումն և Ռասսոսի բերդերուն մէջ դեռ հայ բանտարկեալներ կը գտնուին՝ կիլիկեան վերջին աղէտին հետեւանքով, յանձնեց իր Ս. Նախագահին որպէսզի մերձակայ Պայրամի տօնին առթիւ հարկ եղած դիմումը ընէ առ որ անկ է նոյն բանտարկեալներու արձակումը եւ ձեռք բերելու համար։ 10.— Գասը գիւղի Թաղ. խորհուրդը պատասխանած էր պատրիարքական պաշտօնագրին օրով հրաւիրուած էր գրաւորապէս ներկայացնել իր ամբաստանութիւնները դաշտական ուսուցիչներու մասին։ Ժողովը անքաւական համարելով նոյն պատասխանագիրը որոշեց երրորդ և վերջին անգամ հրաւիրել Թաղ. խորհուրդը գրով ներկայացնելու անպատճառ իր ամբաստանութիւնները ուսուցիչներուն նկատմամբ։

ԿՈՂԵՐՈՆԱԿԱՆԻ ԽՆԴԻՐԸ

Կեդրոնականի ուսուցիչներէն Յովէս. էֆ. Յակոբեան երէկ սովորականին պէս Դ. դասարանի մանչերով սկսաւ դասախօսել։ Սակայն հակառակ նախապէս եղած այն տարաձայնութեան թէ աշակերտները ցոյց մը պիտի ընեն Յակոբեան էֆ.ի դէմ, ը՝ դասկառակը յարգանքով ընդունեցին զինքը Յակոբեան էֆ. երեք քառորդ ժամ դասախօսեց, որու մէջնցին ոչա ուշադիր հետեւեցան և նօթ առին։ Վարժարանին տնօրէնը որ կ'ներեւի նոր իսաղ մը կ'ուզէր խաղալ դարձեալ, երկարով մը Բաղաք. Ժողովին կը դիմէ ըսելով թէ՝ աշակերտներուն մէջ մեծ յուզում կը տիրէ և հետեւաբար պէտք է դադրեցնել Յակոբեան էֆ.ն դասախօսելէ, անպատեհութեանց առաջքը առնելու համար։ Բաղաք. Ժողովի քարտուղար Լեւոն էֆ. Քիւրքճեան խնդիրը հանգստացնելու համար դպրոց կ'երթայ և կը տեսնէ որ աշակերտները ուշադրութեամբ կը հետեւին դասախօսութեան։ Լեւոն էֆ. Քիւրքճեան Յակոբեան էֆ.ի կը հաղորդէ Բաղաք. Ժողովին որոշումը այն է ժամանակաւորապէս ընդհատել դասը և ներկայանալ Վարչութեան։ Յակոբեան էֆ. կը ներկայանայ Բաղաք. Ժողովին և խստիւ կը բողոքէ տնօրէնին դէմ, որ արուեստական յուզում մը սանձել կ'ուզէ եղեր դպրոցին մէջ։ Վարչութիւնը ինքը ալ անմիջապէս կը գրէ Խնամակալութեան որպէս զի յառաջիկայ չորեքշաբթի ներկայանայ Խառն Ժողովին՝ միանգամ ընդ միշտ վերջ մը տալու համար Կեդրոնականի չուրջ յարուցուած խնդիրներուն։ Մինչ կողմէ կրսուի թէ Յակոբեան էֆ. երբ դասարան մտած է ներս ընդունուած չէ։

ՕՐՄԱՆԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Օրմանեան Քնիրէ յանձնաժողովը երէկ դարձեալ գումարուեցաւ Զալաթիոյ Որերդարանին մէջ և կարդաց պատրաստուած տեղեկագիրը։ Յանձնաժողովի անդամներէն ոմանք և մասնաւորապէս Նշան էֆ. Ճիվանեան դիտողութիւն ըրին քառի մը մասին և առաջարկեցին վերցնել. ասկէ խնդիր ծագեցաւ. Արամեանց էֆ. չուզեց վերցնել, առարկելով թէ «Արդեօք ատիկա չվերցնելով Հայաստանը կը կործանի» և այլն. դիտել տը ուինենք թէ չափազանց պատասխանողականի ձեւով խմբագրուած է տեղեկագիրը։ Հմ. էֆ. Արամեանց որ կը կարդար տեղեկագիրը, ընդհատեց ընթերցումը և բողոքեց իրեն վերագրուած այս տեսակ մը ամբաստանութիւններուն դէմ։ Ժողովը յետոյ որոշեց կէս սարացի քահանայի մը կարգաթողութիւնենն առթիւ հարցում ուղղել Օր մանեանի։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

1.— Ս. Պատրիարք հայրը պաշտօնագրով մը հաղորդած էր թէ Կրօն. Ժողովը քննելով Թիֆլիզի քահանաներէն Տ. Սահակ քն. Սահակեան ի հեղինակած Ս. Պատարագութեան հին Ուխտի տպագր. գործը հաստատած էր որ նոյն գասագիրքը իր բովանդակութեան մէջ ունի նպատակայարմար նկարագիր, աւանդելու համար Հին Ուխտի պատմութեան ու կրօնաբարոյական մասերը պատմական ոճով և կ'աւելցնէր թէ Հայ Առաք. Եկեղեցւոյ ուղիղ վարդապետութենէ՝ հաճայն է և կը վաստակցնէր զայն յարմար դատելով ազգ. վարժարաններուն մէջ գործածելու։

2.— Ֆրանսայի ուսուցչուհի մը Օր. Մարի Պրիւնէ 1899—1902 չրջաններուն Օրթագիւղի վարժարանին մէջ պաշտօն վարած ըլլալով 91 օսմ. ոսկի չափ պահանջ մը ունենալը կը յայտնէ։ Ուսուցեցաւ այս մասին գրել Թաղ. Խորհուրդին և բացատրութիւն պահանջել։

3.— Օրթագիւղի Հ. Ե. Միութիւնը իր կանոնագիրը ներկայացուցած ըլլալով յանձնուեցաւ իր անդամներէն Իճանեան էֆ.ի նկատման։

ՎԱՆՕՐԷԻՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Վանօրէից Խորհուրդը իր Ժ. նիստը գումարեց երէկ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը և մասնաւորաբար ի նկատ առնելով նախապէս 47 առաջնորդական վիճակներու ղրկուած չրջաբերական հարցարանին ի պատասխան եկած 14 վիճակներու պաշտօնական տեղեկութիւնները և վիճակագրութիւնները, տեղեկացաւ որ ասոնցմէ Ա. Պոլիս, Թոխատ, Զմիւռնիա, Կոստանդնուպոլիս-Գարահիսար, Հալէպ և Սամսոն վանք ու վանական հաստատութիւն չունին։ Իսկ Ամասիա-Մարզուանի, Արղնի-Զեյթունի, Ակնայ, Բալուի, Եդեսիոյ, Զէյթունի, Պայազիտի վիճակներէն եկած տեղեկութիւններն ուշադրութեան առնելով իւրաքանչիւրին համար հարկ եղած որոշումները տուաւ։

Որոշեց նաև գրել Վանայ առաջնորդ փոխանորդին որպէսզի լիմ առնայսպահ նստարդ վանայոր Մակար Վ.ի ինչպէս նաև նախորդ մատակարարութեան հաշիւները քննելու համար յանձնախումբ մը կազմէ և տեղեկագրէ։

Ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ կարգ մը ընթացիկ խնդիրներով և չարունակեց իր համարատուութեան պատրաստութիւնը։

ԲԱՀԱՆԱՆՈՑ ՄԸ ՄՈՒՏՔԸ

Մալկարայէն կը տեղեկացնեն մեզ թէ անցեալ 1ին վախճաներ է տեղւոյն Աւագերեց Տէր Վահան քահանայ Զօլաքեան։ Հանգուցեալը 20 տարի իբր ուսուցիչ և 30 տարի իբր քահանայ ծառայած է օգտակար պաշտօնավարութեամբ։

ԿԱՑԱԿԵՐԴԱԿ Պ. ՊԻՆԼԻԱՆԻ

մասին խօսած էինք ասկէ առաջ, մասնանշելով իր ձեռնհասութիւնը ինչ ինչ մասնաւոր դերերու մէջ։ Օսմ. խմբին այս ալիսատարը նորագոյն փորձ մըն ալ անս կուտայ իր կարողութեան՝ Թուրք բարքերու յատուկ կատակախաղերուն մէջ, ինչպէս է Մրբեպպիւէ ուր Պ. Պինլիան կը կատարէ խոնարհի դերը այնքան ձեռնհասութեամբ որ կրնանք ըսել թէ մէկ հատիկն է այդ դերին համար։ Կը շնորհաւորենք Բիչատ պէյը որ այսքան ընդունակ դերասան մը ունի իր խումբին մէջ։ Երէկ իրիկուն Թուրք հանդիսականները առիթ ունեցան ծափահարելու զինքը՝ «Եկէք տեսէք»ի մէջ զոր ներկայացուցին հայ և Թուրք դերասաններ։

Մեր կարգը զոր կը յանձնարարենք Դարիթ.ն ՅԱՇԱԿն է ուր եղ տրուած է միայն ծանօթ և ձեռնհաս գրագէտներու։ Ազգ. վարժարաններու և ընթերցասէր ժողովուրդին համար գրական և չինչ և գեղարուեստական, պարունակութիւնը մեծապէս հետաքրքրական է թէ՝ ոճով և թէ ոճաւորով և գեղագիտական բաժնով։

Գինն է 10 ղրշ.։ Պէտք է դիմել Թիւ 12 Սեթեան խան կամ Պաղատալեան գրատուն։

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑԻՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Այսօր, շաբաթ, (սեպտ. 18) երեկոյեան ժամը 2ին (Ք. Թ.) Բերայի արեւամանոցի սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ հրապարակային դասախօսութիւն Ս. Դ. Հնչակեան կուսակցութեան հրաւիրուած են խօսելու ընկերներ՝ Սապան-Գիւլեան Գ. Կոզիկեան և Արծրունի։ Նիւթն է դրօշակ մը Ս. Դ. Հնչ. կուսակցութեան պատմութիւնէն (1895)։ Միւնոյն դասախօսութիւնը պիտի կրկնուի վաղը, (սեպտ. 9) կիրակի, առաւօտեան ժամը 4ին (Ք.Թ.) Կեսրկ-Փաշայի ազգային վարժարանի սրահին մէջ։ Երկսեռ հասարակութիւնը կը հրաւիրուի օգտուիլ այս դասախօսութենէն։ Մուտքը ազատ է։

Ս. Դ. Հնչ. կուս. Պոլսոյ մասնաճիւղ

ՀՐԱՒԻՐ

Արարկիրի կրթասիրաց ընկերութեան Բ. Ընդհ. Ժողովը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Կիրակի, սեպ. 16ին ժամը ճիշտ 7ին (Ք. Թ.) Ղալաթիոյ Ազգ. Կեդրոնական վարժարանի ու Անգիրատարանը. ուստի կը խնդրուի բոլոր Արարկերցիներէն անպատճառ ներկայ գտնուիլ. օրակարգ 1. Կանոնագրի ընթերցում և վաւերացում. 2. Ընտրութեան Վարչական Խորհրդին։

Առժամեայ մասնախումբ

ՊԱՀ ՐԻՃԷ ՆԷԶԱՐԼԻԹԻՆԷՆ

20000 քիլօ մաքարնա

Թէբրանէի Ամիրէ իւչիւն պիր սէնէ զարգիրնա լիւզումը օլան մաքարնա պիրմիւնագասա միւպայա իտիմէք իւզրէ մէվգը միւնագասայա գօնուլտրդընան իթասրնա թաիպ օլանդարը եւ ազ նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէլէրնին միւթասրպէն պահրիյէ մէսարիֆաթ տարէօպ պիրինճի չիւպէսինէ միւռաճասթ իթմէկէ բի իլան օլունուր։ Ֆի 326 իլուլ 15

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԹՈՒՐՔԵՒՀԵԼԼԷՆ ՅԱՐԱՐԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը լսենք թէ Սելանիկի կեդր. քօմիտէին անդամներուն մեծ մասը կը պնդէ որ դիւանագիտական յարաբերութիւնները խզուին, եթէ երբեք Պ. Վենիզելոս վարչապետ ըլլայ Յունաստանի։ Պոլքօթը և հելլէնապատակներու վարումը պիտի չարունակուին մինչեւ որ Յունաստան ատիպուի դիւանագիտական յարաբերութիւնները խզելու։ Յարաբերութիւնները վերահաստատուելէն յետոյ, կարգ մը պայմաններ պիտի դրուին հիւպատոսներու անուանման և մէկ քանի հիւպատոսարաններու ջնջման համար։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Փոխառութեան պայմանները գաղտնի կը պահուին։ Եպարքոսը նախարարներուն միայն հաղորդած է այդ պայմանները, ու նախարարներն ալ խիստ գաղտնապահ են այդ մասին։ Մեր ստացած տեղեկութեանց համաձայն, առաջարկուած պայմանները օսմ. կառավարութեան արժանապատուութիւնը չեն վիրաւորեր։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Հաւատալի աղբիւրէ կը լսենք թէ նախարարական տագնապին առաջքը առնուած է բոլորովին։ Օսմ. Քօմիտէն արդի դահլիճը պահելուն կողմն է։

ԽՏԻՎԸ ԵՒ ԺԷՕՆ-ԹՈՒՐՔԵՐԸ

Դահաժառանգ իշխան Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ.ի անձնական բժիշկ Պէհչատ Շաքիր պէյ յայտարարած է թէ Խտիվին քաղաքականութիւնը կը հակառակի օսմ. շահերուն։ Այդ պատճառաւ է որ օսմ. քօմիտէն դժգոհ է Խտիվէն։ Շաքիր պէյ նախընտրելի գտած է որ Խտիվը փութացնէ Պոլսէն մեկնումը։

ՍԷԼԱՄԼԸԳԻ

Սուլթանը, երէկ, ժամը հինգուկէսին Սեօյիւտիւ գրօսամատեամ էյտպ գնաց, ուր տեղի ունեցաւ Սէլամլըգի արարողութիւնը։ Երթուղարձի միջոցին թնդանօթներ արձակուեցան և զինուորական մեծարանքներ եղան կայսեր։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

	17/30 սեպտ.
Օսմ. միացեալ բացուեցաւ ղրշ.	100—27½
» » վար գին	100—33
» » բարձր գին	100—27
» » գոցուեցաւ	100—31
Բաւ. Երկ. բացուեցաւ ֆր.	215—25
» » վար գին »	215—25
» » բարձր գին »	215—75
» գոցուեցաւ »	215—6Բ½

ՔՐԸՄ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՍՈՒՍԹԱՖԱ ԵՒ ՄԻՒՐԹԷԶԱ ԼԱՍԹԻՔՃԻ ԵՂԲԱՐՔ

ՁԷՔԻՃ ՄԱՐՔԱ

ԼԱՍԹԻՔՆԵՐ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ԵՒ ՄԻԱԿ ՄԹԵՐԱՆՈՑԸ

ՁԵԱՆ ԿՈՒՆԱԿԻ ՁԵՒՈՎ

ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԻՈՐ ՔՕԼՕՄՊ

ԼԱՍԹԻՔՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Եթէ կ'ուզէք հաստատուն և դիմացկուն լասթիք գործածել, հրապարակին վրայ գտնուող ամէնէն ընտիրը՝ Զիրիճ և ձկան կանակի նմանող ՔՕԼՕՄՊ ռուսական լասթիքները գործածեցէք։ Կիներու և տղոց համար՝ ամէն տեսակ ու ձեւէ լասթիքներ կը ծախսուին։ Նոյն վաճառատան մէջ։ Այս տարի թեթեւ լասթիքներ ալ յանձնարարուած են գործարանին։ Գիներն են։

Ֆանէլայով լասթիք, 40 ղրուշ.խանուէի գոյն՝ ատառով առաջին կարգ, 35 ղրուշ.կարմիր և ճերմակ ատառով, թեթեւ ըլլալուն, 30 ղրուշ. Կիներու յատուկ լասթիք 22 և 25 ղրուշ, տղոց յատուկ՝ 12, 15, 18 և 22 ղրուշ։

ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ՏԵՂԵՐԸ ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ ԿԸ ՄԱԽՈՒՆ ԳԼԽԱՒՈՐԱԲԱՐ

Տիվան Եոլը, Սէպաթ մաղազասը, լասթիքճի Իօմէր, լասթիքճի Համզա։

Բարմաղ Դարբ, լասթիք ծախող Իօմէր Լասթիքճի։

Վէզնէճիլէր, Հաճի Վէլի Դրբմ վաճառատան մասնաճիւղերը։

Ագոէրայ, լասթիք ծախող Մուսթաֆա Ֆէյզի։

Իսրահիմ Փաշա ճատէսի, Հաճիզ, Օսման և բոլոր խանութներուն քով։

Սկիւտար, գաֆաֆ Ազիզ և ձէլալ։

Մարբեար, Օսմանլը Շերքէթի։

Գէզզէ Թոբրաղ, Ագաթ պէյ։

Մաքրիքէօյ, կայսարանին հրապարակը, Քօյո Աէտրիպաթի խանութը։

Ղալաթիոյ վաճառատունները և Թոփհանէի գաֆաֆներուն քով։

Գասըմ Փաշա, զօրանոցին հրապարակը, Բանտէլիի խանութը։

ԳԱԼԱՏԱՅԻ ՄԷՋ ԿԸ ԾԱԽԻՒՒՆ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ՏԵՂԵՐԸ

Գրուսա, Թօղբաղարի մեր վաճառատան մէջ և բոլոր գաֆֆներուն քով։

Սելանիկ, Մէհմէտ Զիա և ընկերները։

Իզմիր, Իշիէթ մաղազասը, Մէհմէտ Էմին։

Աֆիոն-Գարահիսար, Ագօսմանզատէ։

Տրապիզոն, Քէչէճիզատէ հաճի Մուսթաֆա։

Գրբճալի, անպատճառը Հասան և Եուսուֆ եղբարք։

Իսիրնէ, Օրթաղաբա՝ Քեսթի Նիքոլաթի, Ալի Փաչա՝ Պոլոս Ագիզեան։

Հալէպ, Հինաիէ Ախվան վաճառատուն։

Գապա Իսկի, Բասիմ էֆ. վաճառատուն։

ԱՄԲՈՂՋ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, ՊՈԼԻՍ, ՄԵԾ ՆԱՄԱԿԱՏԱՆ ԴԻՄԱՑ

ՔՐԸՄ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՀԱՃԻ ՄՈՒՍԹԱՖԱ ԵՒ ՄԻՒՐԹԷԶԱ ԵՂԲԱՐՔ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

մէվգը միւնագասայա գօնուլտրդընան իթասրնա թաիպ օլանդարը եւ ազ նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէլէրնին միւթասրպէն պահրիյէ մէսարիֆաթ տարէօպ պիրինճի չիւպէսինէ միւռաճասթ իթմէկէ բի իլան օլունուր։ Ֆի 326 իլուլ 15

ԼՈՒՎՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

209, ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, 209

ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿԷ

ՊԱՏՏԻ ՆՊԱՐՈՒՆ ԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԼԻՆՕԼԷՈՒՄՔԱ, ԿԵՐՊԱՍԼԻ, ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԱԾ, ԹԻՒՂԻ ԵՒ ԱԲՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԿԻԲԻՐԼԻ ՎԱՐԱԳՈՅՐՆԵՐ

ԱՆԿՈՂՆԻ ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿԷ

ԳՈՒՐԳԵՐ

ՍՊՈՐՆԵՐ, ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԱԾ, ՊԱՐԶ ԵՒ ՊՕՆ-ՖԱՄ

ԼԻՆՕԼԷՕՄ ԵՒ ՄՈՒՇԱՄՊԱ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐԸ ՓԱԿ ԵՆ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ 2—20

ՏԻԿԻՆՆԵՐ,

ՁԵՐ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐԸ ՅԱՆՁՆԱՐԱԲԵԼԻ ԱՌԱՋ ԱՑՑԵԼԵՑԷՔ

Տ. ՌՕՍԻ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Բերա, Վարիէքի բաստոնին մօտ Միքէ ս'Պէրքի ադիւրը

Մեծ մթերք կիներու յատուկ նօրաձեւ ճերմակեղէններու

Պատրաստ եւ չափու վրայ ճերմակեղէններ, որոնք անմրցելի են։

Նաեւ օր.— Նորաձեւ ՍՊԷՂԼԱ սեղմիրաններու մեծ մթերք մը հասած է վաճառատունը։

ԱՑՑԵԼԵՑԷՔ ՍՈՅՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ, ՀԱՄՈԶՈՒՄ ԴՈՅՊՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ 5

Ս. Ժ. ՎԱՍԻԼԱԹՈ

Ղալաթիա, թիւնէլի կից, թիւ 18

ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐԷՆ ԵՂԱԾ ՅԱՆՁՆԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ Կ'ԸՆԴՈՒՆՈՒՒ

ՅԱՆՁՆԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՐԱԳ ԿԵՐՊՈՎ ԵՒ ԽՆԱՄՔՈՎ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻՆ

ԲՐԻՍԿԻՒԼԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍԵԼԱՆԻԿ

1880 ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ

ԱՌԴՂՆԱԿԱՐԴ ՊԱԼՋԱՆ ԵՒ ԴԱՇԴԱՎԱԼ

ՊԱՆԻՐՆԵՐՈՒ

Այսոր գործարանին մէջ պատրաստուած ընտիր պանիրները գտնուած են կ. Պոլսոյ, Իզմիրի, Պէրութի, Ադէքսանդրիոյ, Դահիրէի, Կրետէի, Մերսինի, Տրապիզոնի և մանաւանդ Եւրոպայի ու Ամերիկայի գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։ Այդ գործարանը ծանօթ է P. F. մարքայով և 1909ի Բարիզի ցուցահանդէսէն վաստակուած է ոսկի միտալով։ Մեծաքանակ յանձնարարութեանց համար գոհացուցիչ գիներ։ Փորձի համար մէկ պարկի յանձնարարութիւն ալ կ'ընդունուի նպաստաւոր գիներով մը։

ԳՈՐԳԵՐ ԶԻՆԱԿԱՆ ՓՍԻԱԹ (ՁԻՆ ՀԱՄԵՐԸ)

ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ

ՄՈՒՇԱՄՊԱ, ԼԻՆՕԼԷՕՄ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԾՈՊԵՐ (ԱԱԶԱՔ) ՊԱՏԻ ՆԿԱՐԼԻՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ ԹԻՒԼԵՐ ԵՒ ԱԹՈՐՆԵՐ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԼԱԶԱՐՈ ՖՐԱՆՔՈ ԵՒ ՈՐԴԻՒՔ

Բերա, փոտակ ճամբայ, Բասած Անաթոլի,— Կալաթա, Եէնի Ճամի, 14, Թիւնէլի կից,—Պոլիս, Ֆինճանճըլար, 33, 35, 37

2—36

ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ

ՊԱԶԱՐ ՕԹՕՄԱՆ

Բ. Ա. ՔԱԼԻՆԻՔՈՍ

ՄՈՒՇԱՄՊԱ, ԼԻՆԷԼԷՕՄ, ԱՆԿՈՂՆԻ ԾԱՄԿՈՑԹՆԵՐ, ՍԵՂԱՆԻ ՍՓՈՒՈՑՆԵՐ, ԶԻՆԱԿԱՆ ՓՍԻԱԹ, ԳՈՐԳԵՐ

ԲՐԳԵԴԷՆՆԵՐ, ԱՆԿՈՂՆԻ ՍԱՒԱՆՆԵՐ

ԹԻՒԼԵՐ ԵՒ ԱԹՈՐՆԵՐ

Գալաթիա, Թիւնէլի փողոց, թիւ. 36 եւ 41

ԱՆՓՈՓՈԽ ԳԻՆ

—1—

ՏՀԻ ՆԷՇԸՆԼԻ ԲՐՕԹԷՔԹՕՐ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԵՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է Ճէյմս Պիլթինկ Զբրչ Սթրիթ։

Ընկ. դրամատունն է Տէի Լօնտան էնտ Բրօվինչրլ Պանք-Լիմիթըտ, 42 Թասբլ Սթրիթ, Լիվըրբուլ։

ՏՀԻ ՆՕՐԹ ԻՍԹԸՐՆ

ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկ. կեդրոնատեղի.—Պանճ Զեմպրա, Գօնտկիէր Տարիցկրն

Ընկ. դրամատուն.—Տէի Լօնտօն Ենդ Սրօֆ Լիմիթդս-Տարիցկրն

Վերոյիշեալ Ընկերութիւնք իրենց անհաւասար ուղղամտութեան և արդարասէր ու պատրաստակամ սովորութեանց համաձայն կ'ապահովագրեն հրդեհի դէմ ամէն տեսակ շէնքեր և ապրանքներ, ամենանպաստաւոր պայմաններով և ամենէն աժան գիներով։ Արեւելքի համար մանաւոր զեղչեալ սակացոյց։ Ապահովագրական ընկերութեանց հայանաժողովէն (սինիքա) դուրս կ'ելլայ։

Արեւելքի ընդհանուր լ'ագոր Տնորեն (Manager)

ՎԻՇԷՆ Ա. ԴԱԼՖԱՆԵԱՆ

Secretary

ՆԱՖԻԱՐԳ ՀԱԳՊԵԱՆ

Կալաթա, Իլիատի խան, թիւ 7, 8

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ։

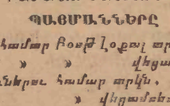

ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ՕՒԼՆԷ

ԺԱՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

Ֆրիժի, սեպտ. 27ին, Մարսիլիայէն հոս կը ժամանէ։

Իօնի, հոկտ. 4ին, Նօվորսախաքէն և Պաթումէն։

Իմերէրի, » 11 ին, Մարսիլիայէն։

Ֆրիժի, » 18ին, Նօվորոսիսքէն և Պաթումէն։

Իօնի, » 25ին, Մարսիլիայէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Սեպտ. 28ին, Դ., Իրիկուն, ժամը 4ին, Ֆրիժի չոգենաւը, նաւապետ Ուիթրիսէյ դէպի Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովորոսիսք։

Հոկտ. 19ին, Դ., առաւօտ ժամը 4ին, Ֆրիժի չոգենաւը, նաւապետ Ուիթրիսէյ, դէպի Մուտանիա, Մարսիլիա։

Հոկտ. 5ին, Դ., առտու, ժամը 11ին, Իօնի չոգենաւը, նաւապետ Պալ, դէպի Մուտանիա ու Մարսիլիա։

Հոկտ. 12ին, Դ., Իրիկուն ժամը 4ին, Իմերէրի չոգենաւը, նաւապետ Բէքքու, դէպի Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։

Հոկտ. 26ին, Դ., Իրիկուն, ժամը 4ին, Իօնի չոգենաւը, նաւապետ Պալ, դէպի Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։

133 Թ. ՌԸՖՈՒԼ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՆՈՒԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ համար Բօթ Լօբաթ արկն.	108	դր.
» » » վերադարձ.	60	»
Գաւառներու համար արկն.	108	»
» » վերադարձ	60	»
Արտասահմանի հար. տարեկան	35	ֆր.
» » վերադարձ	20	»

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. հասցէի փոփոխման համար 2 դրշ.։ բաժնեգիները անպայման կանվճ կ, ծանուցումներն առանձին կը սակարկուին. դրամ դրկելու ամենադիւրին եւ աժան միջոցը Մանտատներն է։

Արտօնատէր ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ՀԻՍՆԸ ԻՆԹԻԽԱՊ ՄԱՂԱԶԱՄԸ

ՔԵԱՆԻ ԻՐԼԷՔՃԻ

Մեր առեւտրական գործառնութիւնները ընդարձակելու եւ մեր յարգոյ յաճախորդները ամէն կերպով գոհ ձգելու համար, կամուրջին գլուխը ՀԻՍՆԸ ԻՆԹԻԽԱՊ անունով ծանօթ վաճառատան սա անունը պիտի կրէ այսուհետեւ, սեր եղբայրներուն հետ նոր ընկերութիւն մը կազմած ըլլալով։

ԻԲԷՔՃԻ ԵՂԲԱՐՔ

ՍԵԼԱՆԻԿ ՊՕՆՄԱՐՇԷՍԻ

Այս նոր անունով կոչուած մեր վաճառատուններուն մէջ, երկար տարիներէ ի վեր ընդունուած սկզբունքի մը համաձայն, նրբաճաշակ, բնոյր եւ տոկուն ապրանքներ կը ծախուին։ Մեր վաճառատուններուն մէջ, Պոլիս, կամուրջին գլուխը և Պազէճարու ու Սելանիկ, Սապրի փայտ ճատաւէսի գանուող մեր մասնաճիւղին մէջ այսուհետեւ, մեր հին դրութեան համաձայն, ճաշակաւոր ապրանքներ պ'տի ծախուին խիստ աժան գիներով։

Սակարկութեան դրութիւնը անպատեհ գտնելով և միւս կողմէ՝ փափագելով ամէն յաճախորդի հետ սիրելիոյն կերպով վարուիլ, գիները անփոփոխ լրած ենք, չիւր ապրանքի վրայ թուրքերէն և ֆրանսերէն լեզուներով նշանակուած են գիները։ Այդ պատճառաւ յարգոյ յաճախորդները կատարեալ վստահութեամբ կրնան առուտուր ընել մեր վաճառատուններ։

Վաճառատունս ամէն սկիզբէն ի վեր կը գտնուին վերջին նորաձեւութեան համաձայն մետաքսէ կերպասներ, բրդեղէն ընտիր ապրանքներ, ամէն տեսակ պատրաստ զգեստեղէններ, նուրբ բրդեղէններ, կերպասներ, թիւլեր, տանթէլաներ, ֆլանելներ, կարնիթիրներ, ժապուէներ և վերջապէս եզանային հանմեմատ բերուած ուրիշ շատ մը ապրանքներ։

Վաճառատունս ամէն սկիզբէն ի վեր կը գտնուին վերջին նորաձեւութեան համաձայն մետաքսէ կերպասներ, բրդեղէն ընտիր ապրանքներ, ամէն տեսակ պատրաստ զգեստեղէններ, նուրբ բրդեղէններ, կերպասներ, թիւլեր, տանթէլաներ, ֆլանելներ, կարնիթիրներ, ժապուէներ և եզանային հանմեմատ բերուած ուրիշ շատ մը ապրանքներ։

Ատոնցմէ զատ, թօշաքիլի մեր նորատաստա ճիւղին մէջ կը գտնուին դեանին վրայ դրուելիք ձողաբարձ լամբարներ, ջուրի չիչեր, գաւաթներ, մետաղական ընտիր հայելիներ, դգալ և պատառագաղ, ալտանակներ, թրաչեղներ և սեղանի կազմածներ, խիստ նուրբ բաժակներ ու ծաղկի գաւաթներ, ափսէներ, պայուսակներ, մարթարկղներ, աթոռներ, կառքեր, կարի կազմածներ, խազալիքներ, նուէրի յատուկ և թօշաքիլի վերաբերեալ ուրիշ շատ մը մանր առարկաներ։

Ճերմակեղէններու ճիւղին մէջ կը ծախուին բուրդէ և ֆլիտիքօս ֆանէլաներ ու գուլպաներ, մետաքսէ և վուշէ թաշկինակներ, հովանոցներ, ներքին ճերմակեղէններ, ձեռնոցներ, վարտիքներ, վերմակներ, ձեռքի պարուսակներ, թղթապանակներ։ ծխատուփեր և ուրիշ առարկաներ. զինուորական յատուկ առարկաներ՝ ինչպէս անկողիններ, ձիւ. թամբեր, մուշտակներ, աշխարհազեղ ճայս դիտանիներ և ուրիշ շատ մը առարկաներ։ Դաւառներէն եղող խնդրանքին վրայ, նմուշներ կը դրկուին կարելի եղածին չափ. նոյնպէս ձրի կը դրկուին զինուորական ներու յատուկ առարկաներու քաթալոկները։

Մոռցուս դերձակի ճիւղ մը ալ պիտի բանանք։

—2—

ԱՅՑԵԼԵՑԻՐ

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ — ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ

ԴԵՐՁԱԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Ի. ԼԻՊՕՐ

Գալաթա Բուլատեալի վրան, Բերա մեծ փողոց, 245, երկրորդ յարկ, թիւ 5

ՄԱՆԱՎԱՏ ԿԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՅՐԵՐՈՒ ՅԱՏՈՒԿ

Զգեստներու, շրջազգեստներու և վերարկուներու Հիանալի ու ճաշակաւոր արեւելագոյն Բարիզեան առաջնակարգ ձեւերի մը կողմէ

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՀԻԻՍՈՒԱԾԵՂԷՆՆԵՐ

Այրերու ճիւղ՝ գործատիրոջ ճսկողութեան տակ, կինոերու ճիւղ՝ Բարիզցի մասնագէտի մը տնօրէնութեան տակ

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ

ՄԱՄՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՆԶԱՑ ՍՐԱՀՆԵՐ ԿԻՆԵՐՈՒՆՑ ԵՒ ԱՅՐԵՐՈՒՆՑ ՀԱՄԱՐ

Մեր մօտէը նայեցէք, այն տեղն պիտի հասցուիք։ 12—21

Հեռեւեալ պայմաններով դրամ կ'ընդունի եւ փոխառութիւն կ'ելլէ։

Դրամ ընդունելու պայմանները.—

Մէկ տարի եւ աւելի պայմանաժամով աւանդ ձգուած դրամներու համար տարին հարիւրին հինգ տոկոս։

Վեց ամսուան պայմանաժամով ձգուած դրամներուն համար տարին հարիւրին 4 տոկոս։

Առանց պայմանաժամի, ընթացիկ հաշիւ, այսինքն ուզուած ատեն դրամ առնելու պարագային, տարին հարիւրին 4 տոկոս կը վճարէ։

Առանց պայմանաժամի կ'ընդունուի մէկ քառորդ ոսկիէն սկսեալ մինչեւ 500 ոսկի։

Փոխառութիւնը պայմանները.—

Դոնորեղէններու, ոսկի ու արծաթ առարկաներու և արժէթուղթերու փոխարէն տարեկան հարիւրին ութը տոկոսով դրամ փոխ կուտայ։

Ապահովութեան Ընտուսը տէրութեան յաձերուն ծառայող հանրօգուտ հաստատութիւն մըն է և իր գործառնութեանց մէջ ժողովրդեան յաձերը կը փնտռէ։ Թէ երբին և թէ ժողովուրդեան յաձերուն նպաստաւոր է Ապահովութեան Ընտուկը նախընտրել քան թէ օտար հաստատութեանց հետ գործ ընել։

ՕԹԵԼ ՌՈՒՍՅԵԱԼ Է ՏՆԱԿԼԹԼԻՆ ԲԵՐԱ

Սոյն օթէլին անօյշութիւնը կը լրնդրէ որ իր յաճախորդները և այն ընտանիքները, որոնք կ'ուզեն լուսաւոր, արեւոտ և հարաւի կողմը նայող աթարթմաններ վարձել, կարելի եղածին չափ շուտ վարձեն ձմրան եղանակին համար։ Ուշ մնացողները չպիտի կրնան իրենց յարմար սենեակներ վարձել։ 5-5

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ԴՐԱՆՍԱՀԱՑ ՊՏՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Աւարտեցաւ սոյն հոյակապ հնամենաց գիտական բառագիրքը։ Կը ծախուի Մասթէոսեան գրատունը, երկու հատոր 120 դրուշի։

ԶԱՐԱԿԱՄՆԵՐԸ ՊԱՐՏՈՒԱԾ

Կ Ա Մ

ԾԽԵՑՔԷ ՄԻԱՅՆ ՍՈՒԼԹԱՆԻԷ ԹՈՒՂԹՈՎ

Սուլթանիէ սիկառի թուղթին քիչ ժամանակուան մէջ գած բուն հանակրանքը՝ իր օգտակար առանձնութիւններուն գնահատուած ըլլալը կ'ապացուցանէ, որուն համար գոհունակութիւնիս կը յայտնենք։

Ցարգելի հասարակութիւնը առանց կասկածութիւն տալու խել մը չարամտներու կողմէ Սուլթանիէն վարկաբեկելու համար ի գործ դրուած էնթրիկներուն, դարձեալ քաջալերած է սոյն հանրօգուտ ձեռնարկը, որուն համար մեր շնորհակալութիւնը կը յայտնենք։

Կրկին կը յանձնարարենք Սուլթանիէ սիկարի թուղթը՝ որ հրապարակի վրայ գտնուած թուղթերուն հետ բաղդատութեան չդրուելու առթիւն ընտիր է իր մասնաւոր յատկութիւններով։

Բուն ֆրանսական մաքուր խմորէ պատրաստուած ըլլալով, առաջին փորձով իսկ պիտի տեսնուի որ թուղթի հոտ չունի, չմարիր, չի սևնար, ծխախոտին նիքոթինը կ'ուշնացնէ և շնչափղի անհանգստութիւնը կը բուժէ։

Շնչացուցիչ անուններէ և կավարիչներէ բնաւ մի՛ խաբուիք։ Ինչպէս միւս նորութիւնը առաջնորդութիւններ կ'ունենայ, Սուլթանիէ թուղթը ևս իր բոլոր նախորդներէն գերբնտիր է։

Ձիշդ 150 թերթոց Սուլթանիէ սիկարի թուղթը 10 փարայի կը ծախուի, տուփով գնողներուն 90 հատը 10 դրշ.ի կը տրուի։ Մասնաւոր նուէրներ ալ կը պարունակեն։

Փնտռեցէ՛ք ամէն տեղ։

Կեդրոնատեղին է Մանիսա փայտ Խանտան խան, թիւ 1, Աէմմեան Ղօնչէ կիւլեան Ընկերութիւն։

Պակասով սիկառի թուղթ և գաւառներուն համար ճոխ և յարմար տեսակներ կը գտնուին։

Անգամ մը այցելել և կամ փորձելը կը խնդրուի։ 20 — 20

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ ՍԼՏՈՒԿ

(ԷՄՊԻՐԻՈՆ ՍԱՆՏԸՐԼԸ)

1284 ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Օսմ. կառավարութեան երաշխաւորութեան ներքեւ կը գտնուի եւ երկրագործ, պանքան վարկ բացած է Պոլիս ձեյլ Օղլու փողոց, իր սեփական շենքին մէջ

Տղայոց հաւար, 4—8 տարեկաններու 15
» » 9—15 » 30
Արանց հաւար կրկնակոչիկ, ամերիկեան 23
Կանանց » » » 17
Պղտիկ աղջիկներու » » 14
» տղոց » » 11

Զմրան հաւար տեսակ տեսակ բանթու գիներ

5 տարի պայմանաժամ

ԱՌԻԹԻՆ ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ 20—4

11-52 ՈՒԻՆԳԱՐՆԻՍ

Կազդուրիչ իսկայ գինին, որ ազատարիս մեջտեղ գոյն ըմպելիքն ընդդէմ ԱՐԵԱՆ ԱՆՄԱՌՈՒԹԵԱՆ Սակաւարիւնութեան ԸՆԴԵՏՆԱՐՈՒԹԵԱՆ ԶԳԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԳԼԽ ՍՆՆԴԱՒՈՒԹԵԱՆ

Բոլոր ախտաւոր բԸժիշկներու գնահատման արժանացած է Բոլոր դեղարանները դեղավաճառներուն քով կը գտնուին։ Նբւի՛կեդրոնատեղի, Սիրքէճի, Խարաւանի խան, թիւ. 1, 5։

ՉԱՎՈՒՇ ՕՂԼԻԻ

Սիկառի Թուղթը

ԾԻԼԱԻՈՏԻ ՄԱԳԱԶԱՆ ԿԻՑ

թիւ 14

Խարխանիչ մարքայով ծանօթ մեր սիկառի թուղթին շատ մը կեղծերը հրապարակ հանուած են։ Ատոնց դէմ դառ բացուած է մեր կողմէ։ Ուստի մեր յաճախորդներէն կը խնդրուի ծխախոտի մաքաստան կից թիւ 14 վաճառատունը դիմել։ Կարգ մը մանրավաճառները, ծխավաճառներ, ատելի չան ընելու համար, ուրիշ թղթեր կը քչեն մեր ընտիր թուղթերուն տեղ։ Ծխողները պէտք է ուշադրութիւն դարձնեն մեր սիկառի թուղթին կողքին վրայ և մէջը գտնուած խարխանիչին և իւրաքանչիւր թերթիկներուն վրայ ապուած չոր դրոշմին ու 14 թիւին, նոյնպէս ուշադրութիւն դարձնելու է մեր թուղթին ազնուութեան։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՆՔԻ

ՕՏԱՐ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

BANQUE RUSSE

Pour le commerce étranger

Հիմնուած՝ 1871ին

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 30,000,000 ՐՈՒԲԼԻ

ԱԱՐՈՎԱՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԲԵԹԵՐՍԲՈՒՐԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ. — Քալաճիխօճի սակարան, Ակենայա հրապարակ եւ Վասիլի Օստրօճ.

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.— Աքքերման, Արխանկէլ, Աստրախան, Արաւէր, Պաքու, Պալաքօվօ, Եկաթերինոմօտար, Եկիզաւետկրատ, Իսմայիլ, Կերսոն, Քիէֆ, Քօշլօֆ, Խօքանդ, Քրէմէնչուկ, Մօսկուա (Կալուգիքով փողոցի մասնաճիւղով), Նիքոլայեվ, Նիժնի-Նովկորոտ, Նովօ, Նիքօլայէվսք, Նովորոսիսք Օտեսա, Օմսք, Բէրմ, Բօքրօֆսքայա-Սլոպոտա, Բալտավա, Ռիգա, Ռիսաք, պօմեր, Ռիպինսք, Սարատօֆ, Սիմֆերոպոլ, Զիսթօքոլ, Թիւմէն, Թօմսք, Վէլէքի, Ուսթիուկ, Վիսթքա, Վլատիքաւ, Վոլգսկա և Վոսնէսէնսք։

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.— Սէլքասդրիա (Մէրսօխի մէջ), Պարիզ, Եւրաղօրի, Քաքօվքա, Նիքօլոլ և Սբօլ։

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՄԷՋ.— Լոնտոն, Բարիզ, Փրէնվ և Կ. Պոլիս։

Ռուսական դրամատունը կը զբաղի դրամատան և սակարանի վերաբերեալ ամէն կարգի գործառութիւններով. նախավճարներ (avance) ապրանքի վրայ և քրմիսիոնով՝ վաճառում ապրանքի։ Խիստ նպաստաւոր պայմաններով վարձու խուսոյ ամենավաստակելի «Սէյֆ» դրամարկղներ ենայող. Մասուն նպաստաւոր տոկոս։

ՎԻՆԸԼՐ ԳԱՆՔ ՖԷՐԱՅՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ՝	130,000,000 ֆուրոն
ԶԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱՐ՝	39,000,000 ֆուրոն

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ՎԻԵՆՆԱ

Մասնաճիւղեր.— Կ. Պոլիս (Պոլսոյ և Բերայի գրասենեակներով), Ակրամ, Աստամիկ, Պիէլից, Գիալա, Պոզէն, Գրուն, Բէչթա, Զէրնօվից, Ֆրիտէք-Միսթէք, Կրաց, Ինսպրուք, Գարլոպատ, Բլանկէնբերգ, Քրակաւ, Լէմպէրկ, Մարիէնպատ, Մէրան, Բիլզէն, Բրակ, Բրօսնից, Բրզէմիսլ, Ս. Բոլթէն, Թարնով, Թէրլից, Թէչէն, Վիլլաշ և Նէօլթատ։

Վիեննը Պանք-Ֆէրայն պանքայի ամէն գործառնութիւն կը կատարէ. փոխառութիւն կ'ընէ հաշուընթացով և արժէթուղթեր առնելով ձգուելու փոխարէն։ Առեւտրական թուղթեր կը գնէ։ Զէքքեր և վարկագիրներ շրջաբերութեան մէջ կը դնէ տ. հեռագրաւ գումարներ վճարէ Թուրքիոյ և արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներուն վրայ։ Թուրքիոյ և օտար երկիրներու վրայ քաշուած առեւտրական թուղթերու վճարումը կը կատարէ խիստ չափաւոր տակերով։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ։ Բաժնեթուղթերու գնում և վաճառում կ'ընէ ամիսական կերպով յանձնելի։ կը գնէ եւ կը ծախէ թանկագին դրաքներ ու առարկաներ, զարդոսկիներ և այն։

Վիեննը Պանք-Ֆէրայն ենթայդական Սնուցկի մասնաւոր սպասարկուիրն մը հաստատած է, %ին 3½ տոկոսով և կը յաճախորդներուն խնայողութիւնները կ'ընդունի, սկսեալ ոսկեդրամ՝ լիրան դրուշէն։

«Սէյֆ» դրամարկղներ, որոնք Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին մէջ կը գտնուին, խիստ նպաստաւոր պայմաններով վարձու կը տրուին և ամէն ապահովութիւն կը նուիրեն։

ՊԱՆՔ ՏԷ ՍԱԼՕՆԻՔ

BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 ֆր.

ՎՃՍՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին

8,000,000 ֆր.

ՎԱՃԵՍՑԵԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին

8,700,000 ֆր.

ԿԵԴՐՈՆՆ Է ԱԵԼԱՆԻ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Գալաթա, Ֆ. Գալաթ (Գալաթիոյ Պոլիս)

Մանաստիր, Սելանիկ եւ Իրմիր։

ՊԱՆՔ ՏԷ ՍԱԼՕՆԻՔ խնամքով կը կատարէ Կ. Պոլսոյ, Բերայի Թուրքիոյ ու Աֆրիկայի նշանաւոր կենտրոններուն, ինչպէս նաև Վիեննայ քաղաքներուն վրայ քաշուած առեւտրական թղթերուն վճարումներ։ Զէքքեր կը տրամադրէ։ Արժէթուղթերու վերաբերեալ գործառնութիւններ կ'ընէ։ Ինքնաբերաբար ալ կատարէ ուշադրութիւն ընելով ապահովագրութեան վրայ։ Ցէքքեր ու վարկագիրներ կը նայի Թուրքիոյ ու Աֆրիկայի քաղաքներուն վրայ։ Ուստի Ֆ. Գալաթ կ'ընդունի ի տ. վճարելի ի Ֆ, 6, 9, 12 ամսուան դրամաժամանակով։ Վերջապէս տեղական ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ լուսաւորի պայմաններով։ Գանձարանի ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՐԻՒՐԻՆ 20—25

ԱՆՈՒԽԽՆ, ՀԱՆՐԱՅՈՒԽԽԻՆ ԲՕՐԻՆ, ԱՆԹՐԱՍԻԹԻՆ ԵՒ ՎԱԳԵԼԻԹԵՆՆԵՐՈՒ

Վ. Բ Ա Ճ

ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԻԱՊ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ՀԱՄԱՐ

ՖՐԱՆՍԻԱ ՏԷ ՋԱՌ

ՍԷՆ-ԲՈՒՐ ԽԱՆ, ՂԱԼԱԹԻԱ, Կ. ՊՈԼԻՍ

Գործակալներ, բրոսիկներ կը փնտռուին քաղաքին, արուարձաններուն և գաւառներուն համար։

ԸՆՏԻՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ

Առաջիկայ դպրոցական շրջանին համար ամէն տեսակ ընտիր դասագիրքերու մեծագոյն մը տրամադրելի է ազգ. վարժարաններու համար։ Դիմել Գարեգեան Գործակալութեան, Սէքեան խան, Մոլտ Ֆայի։

ԱՆՄՐՑԵԼԻ Ի ՃՇՇԱԿ ՆՈՐ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵՒՆ, Բ. Հատոր, գին 10 դրուշ։ Երեք հատորի գաժանորդագին 20 դրուշ։ Դիմել Ս. Գալեթեանին, թիւ 12, Սէքեան խան։